

DE VERENIGDE NATIES IN DE KLAS

Werken aan internationalisering in de school

**MET DE STEUN VAN
DE VLAAMSE OVERHEID**

De Vlaamse overheid kan niet verantwoordelijk gesteld worden voor de inhoud van deze uitgave.

Eindredactie: Dirk Timmermans, voorzitter werkgroep Onderwijs

Met tekstbijdragen van

- Prof. em. Neri Sybesm-Knol, VUB, Ere-voorzitter VVN
- Paul Morren ,Ere-inspecteur Geschiedenis, Erevoorzitter Vereniging voor de Verenigde Naties
- Dirk Timmermans, voorzitter werkgroep Onderwijs VVN

“Vrede is de toestand waarin het grootst mogelijke aantal menselijke gemeenschappen en individuen genieten van het grootst mogelijk welzijn op politiek, economisch, sociaal en cultureel gebied, zich gevrijwaard weten van een gewapend conflict en van de angst daarvoor, zich verzekerd weten van het genot en de eerbiediging van gewaarborgde rechten en fundamentele vrijheden, in harmonische verstandhouding en bereidheid tot samenwerking met andere gemeenschappen en individuen leven met inachtneming van de beginselen van het volkenrecht, en zich bereid tonen zich actief in te zetten voor de verwezenlijking van een vreedzame universele samenleving en de gouvernementele en niet-gouvernementele organisaties en instellingen die daarvoor ijveren te ondersteunen.”

Uittreksel uit: Paul Morren, De vredesgedachte in de loop van de eeuwen, 1995, p. 197

Voorwoord

Naar jaarlijkse traditie geeft de werkgroep Onderwijs van de Vereniging voor de Verenigde Naties een educatief cahier uit rond een thema met prioriteit op de agenda van de Verenigde Naties. Het onderwerp van dit jaar is Internationalisering in het Onderwijs. Dit thema is haast vanzelfsprekend. Om te beginnen zijn er de Millennium Ontwikkelingsdoelen waarover dit jaar van 20 tot 22 september een wereldtop plaatsvond te New York. U vindt in deze uitgave tal van argumenten die duiden op het uitzonderlijke belang van deze doelstellingen. Eén van de acht Millenniumdoelstellingen is ervoor te zorgen dat tegen 2015 alle kinderen, meisjes zowel als jongens, het lager onderwijs kunnen afwerken. In 2008 waren er nog steeds 69 miljoen kinderen die niet naar school gaan. Daarnaast groeit wereldwijd de consensus dat opvoeding in dit proces een essentiële rol vervult. De periode 2005-2014 werd daarom door de Verenigde Naties uitgeroepen tot Decennium van Onderwijs voor Duurzame Ontwikkeling. Het thema staat ook hoog aangeschreven op de educatieve agenda van tal van binnenlandse en buitenlandse NGO's.

Dit cahier bestaat uit twee delen: er is een deel dat zich richt naar leraren en er is een deel gericht op jongeren.

In het deel voor leraren wordt in de inleiding een beeld geschetst van de dubbele kant van Internationalisering in het Onderwijs. Enerzijds genieten we van de talrijke voordelen van Internationalisering. Anderzijds wordt een niet onbelangrijk deel van de wereld dagdagelijks geconfronteerd met armoede en honger, kindersterfte, HIV/AIDS ... die een grote invloed hebben op de educatie van jongeren. Het is in deze context dat op basis van de Millennium Verklaring van de Verenigde Naties een werkprogramma met acht te behalen doelstellingen in 2015 is uitgewerkt voor de verbetering van de leefvoorwaarden op aarde, waaronder de universalisering van educatie.

In een tweede hoofdstuk wordt dieper ingegaan op de structuur van de Verenigde Naties en de rol van de Verenigde Naties bij het ontstaan van de Millenniumdoelstellingen.

In het derde hoofdstuk wordt het thema Internationalisering geschetst binnen de context van de nieuwe Vakoverschrijdende Eindtermen. Aan de hand van een MUN (Model United Nations) en de MDG's (Millennium Development Goals) wordt aangetoond hoe je concreet aan de slag kan binnen deze eindtermen.

In een vierde hoofdstuk worden in een wegwijzer links meegegeven naar edu-

catief materiaal om aan de slag te gaan rond de vooropgestelde thema's en geven jongeren van Plan Youth Board vragen mee aan leeftijdgenoten over de Verenigde Naties en de Millenniumdoelstellingen.

Het tweede deel richt zich expliciet naar jongeren. 'Alleen met jouw stem' is een uitgave van de Millennium Campaign, TakingITGlobal.org en het Global Action Network. In dit deel worden alle doelstellingen netjes belicht vanuit een invalshoek van jongeren. Daarnaast geeft deze gids ideeën hoe jongeren zelf de bewustwording over MDG's kunnen bevorderen. Tenslotte worden verschillende tips gegeven hoe ze zelf aan de slag kunnen gaan.

Mijn dank gaat uit naar Prof. em. Neri Sybesma-Knol, Paul Morren en Dirk Timmermans voor hun inzet en tekstbijdragen die deze educatieve uitgave mogelijk maakten. Ook dank aan de educatieve diensten van UNICEF, 11.11.11 en PLAN BELGIË voor hun aanvullingen en correcties bij de wegwijzer, alsmede aan UNRIC voor de bemiddeling en het ter beschikking stellen van de brochure 'Alleen met jouw stem'.

Tenslotte dank aan de Vlaamse Overheid, in het bijzonder het Departement Internationaal Vlaanderen voor de onafgebroken steun aan de Vereniging voor de Verenigde Naties. Zonder deze steun zou deze uitgave niet mogelijk zijn.

Ik wens leraren en jongeren veel leesgenot en een vruchtbaar project rond Internationalisering in Onderwijs.

Professor Dr. *Frank* MAES
Voorzitter van de Vereniging voor de Verenigde Naties

Inhoud

Voorwoord	3
Inhoud	5
Inleiding – Wat een wonderbare wereld!	7
De Verenigde Naties: wat kunnen ze en wat kunnen ze niet?	10
Nieuwjaar 2000: nieuwe voornemens	10
De doelstellingen van de Verenigde Naties	12
Wie doet wat?	13
Een eind maken aan ‘oorlog’	15
De fundamentele rechten van de mens	16
Economische en sociale vooruitgang	18
Respect voor het internationaal recht	19
Grotere vrijheid	21
Enkele conclusies	23
Werken aan Internationalisering en de Vakoverschrijdende Eindtermen	25
Internationalisering en onderwijs	25
Vakoverschrijdende Eindtermen: van statisch naar dynamisch werktuig	26
De school maakt pedagogisch beleid	27
De Verenigde Naties in de klas	28
Aan de slag!	29
De MUN voor scholieren	29
Trek je plan, een boeiend internetspel van Plan Youth Board	32
Wegwijzer	36
Regionaal Informatiecentrum van de Verenigde Naties	36
Materialen	37
Model United Nations	37
Millenniumdoelstellingen	37
Verenigde Naties	37

DGOS	39
Plan België	39
Karrewiet – Ketnet – Reportage	40
MillenniumTENToonstelling – West-Vlaanderen	41
Stad Brugge – Sport en ontwikkelingssamenwerking	41
Do8lstelling – Oost-Vlaanderen – Vredeshuis Gent	42
Documentaire reeks	43
Studio Globo: educatie secundair onderwijs	43
NCDO Millenniumdoelen atlas	44
CMO – Centrum voor mondiaal onderwijs Nederland	45
Ministry for foreign affairs of Finland – UN's millennium goals	46
11.11.11: educatief materiaal	46
11.11.11: informatie over Millenniumdoelstellingen	48
Media	48
Literatuur over Millenniumdoelstellingen	49
 Vragenlijst van jongeren aan jongeren	 50
Over de Millenniumdoelstellingen	50
Over hun eigen rol in armoedebestrijding	50
Over armoede in België	50
 In kader	
1 De MDG's	10
2 De grote Conferenties van de Verenigde Naties	14
3 De VN-Mensenrechtenverdragen	17
4 De Gespecialiseerde Organisaties	18
5 Organogram van de Verenigde Naties	22

Inleiding

Wat een wonderbare wereld!

Paul MORREN

Ere-inspecteur Geschiedenis

Erevoorzitter Vereniging voor de Verenigde Naties

De geschiedenis kan men chronologisch indelen aan de hand van de eeuwen: de 2de eeuw v.C. ... de 14de eeuw ... de 20ste eeuw, de 21ste eeuw. Dit lijkt handig en gemakkelijk. Maar er is wel een gevoelig nadeel aan verbonden. Het is immers niet omdat op de kalender een eeuwwisseling wordt ingeschreven dat daarom de leefvoorwaarden, de intellectuele en morele draagkrachten van de menselijke gemeenschappen plotseling zijn gaan veranderen en er een nieuw tijdperk zou worden ingeluid. Op 1 januari 2001 hebben de mensen elkaar een gelukkig jaar toegewenst maar dat waren krek dezelfde mensen als dezen die op 31 december 2000 met bepaalde vreugden en zorgen waren opgezadeld.

Er is daarom nog al wat te zeggen voor een indeling van het verleden in perioden die een specifiek profiel vertonen, anders dan wat is voorafgegaan, anders dan wat er is op gevolgd. Zo kan men dan uitpakken met 'De eeuw van de Renaissance', 'De eeuw van het absolutisme', 'De eeuw van de Verlichting' ... Het klinkt geordend en logisch maar confronteert ons op zijn beurt met een beperkende interpretatie. De aangehaalde voorbeelden zijn immers alleen toepasselijk op West-Europa en helemaal niet op de rest van de wereld. En dat is een uitgangspunt dat we ons vandaag de dag niet of nog nauwelijks kunnen veroorloven.

Wat we ons wel met recht en rede kunnen veroorloven is de kwalificatie van de 20ste en 21ste eeuw als 'Het tijdperk van de internationalisering van het menselijke bestaan en de intermenselijke betrekkingen'. In feite kreeg die karakterisering al een aanloop in de tweede helft van de 19de eeuw. Toen werden, bij wijze van voorbeeld, het Internationale Rode Kruis, de Universele Postunie, de Wereld Meteorologische Organisatie opgericht. In 1899 en 1907 werden in Den Haag internationale interstatelijke conferenties gehouden over het behoud van de vrede. Honderden niet-gouvernementele organisaties kwamen tot leven en ijverden voor internationale samenwerking in de meest diverse domeinen: recht en rechtspraak, economie, sociale problemen, cultuur, sport, ontspanning en noem maar op.

Meer dan ooit tevoren lijkt de wereld van vandaag ons een miniem stipje,

zwevend in de oneindigheid van het heelal en waar het heerlijk is om te leven. Wat al comfort wordt ons geboden! Wat al mogelijkheden staan voor ons open! Hoe gemakkelijk zijn gecomputeriseerde nationale en internationale verbindingen te verwezenlijken! Hoe eenvoudig is het geworden om op reis te gaan, tot in de verste uithoeken van de aarde! Hoe uitgebreid is de keuze in voedingswaren, vervoermiddelen, kledij, wooninrichting, informatie, ontspanning waarbij als het ware de vijf werelddelen binnen ons bereik worden gebracht! Hoe gemakkelijk is de toegang tot het onderwijs en hoe ruim is het studietoeraanbod! Hoe geruststellend is het bewustzijn dat we te allen tijde beschikken over doeltreffende geneeskundige zorg en medicijnen! Wat leven we in een wonderbare wereld!

Oef! Het was een warme zomer. Wat heerlijk om in het zwembad te kunnen duiken en onze dorst te kunnen laven aan allerhande soorten van dorstlessers, beginnend met drinkbaar water, eenvoudig van de kraan. Onze appetijt werd er door gescherpt en we hebben gulzig toegetast aan de rijke dis die ons nog maar eens door mama werd voorgeschoteld, nadat ze oordeelkundig haar keuze had gemaakt uit het gevarieerde aanbod bij slager en groenteboer of in de supermarkt.

Een wonderbare wereld? ... Lang niet voor een ieder! Alvast niet voor die duizenden kinderen en volwassenen die moeilijk toegang hebben tot water en zeker tot drinkbaar water. Alvast niet voor de duizenden en duizenden kinderen, die, als ze het geluk hebben om de eerste levensjaren door te komen, armoede kennen, honger hebben, slachtoffer dreigen te worden van epidemische ziekten, geen school binnen bereik hebben, erg beperkte mogelijkheden hebben voor gewoon een menswaardig bestaan. Alvast ook niet voor hun moeders die worden gediscrimineerd omdat ze vrouw zijn, weinig of geen kansen worden geboden op onderwijs en voorlichting, op vele plaatsen ontorende fysieke ingrepen moeten ondergaan.

En al evenmin voor de gemeenschappen van mannen, vrouwen en kinderen die af te rekenen hebben met armoede, voedseltekort, ziekte, werkloosheid en met de quasi uitzichtloosheid van hoop op lotsverbetering. Van de duizenden en duizenden slachtoffers van natuurrampen kan ook niet worden verwacht dat ze de wereld als wonderbaar zouden beschouwen. En wat te denken van de duizenden en duizenden die om politieke of sociaaleconomische redenen op de vlucht zijn geslagen uit hun geboorteland en moeten hopen dat men zich over hun lot zal ontfermen.

Weet je wat bijzonder tergend is aan de opsomming in de paragraaf hierboven? Ten eerste dat hij onvolledig is en ten tweede dat de vermelding van

‘duizenden en duizenden’ in vele gevallen kan worden vervangen door ‘miljoenen’. Beslist in het geval van de schrijnende toestanden in Afrika is dat het geval.

Er moet worden ingegrepen, meer dan voorheen. Het voortbestaan van achtergestelde landen en regio's is in feite een anachronisme voor een wereldgemeenschap die over zoveel doeltreffende middelen beschikt en die aangewezen is op internationale solidariteit. Het houdt overigens ook voor alle landen een gevaar in. Om maar een voorbeeld te noemen: epidemische ziekten storen zich niet aan staatsgrenzen; het HIV-virus reist de wereld af. En hoe wil men ongebreidelde migraties onder controle houden?

Ja, er moet worden ingegrepen en dat doen de Verenigde Naties. Hoe zo, is dat geen organisatie die zich bezighoudt met politiek en interstatelijke betrekkingen? Ja, maar ook met veel meer! Met programma's voor ondersteuning aan minder ontwikkelde landen, aan noodlijdende moeders en kinderen, aan vluchtelingen, aan slachtoffers van natuurrampen, aan onderwijspromotie, ziektebestrijding, informatiebeheersing ... Maar voor alles met vrede, internationale verstandhouding en de opbouw van een rechtvaardige sociaal-economische wereldorde.

“Wij, staatshoofden en regeringsleiders, zijn van 8 september 2000, in het prille begin van een nieuw millennium, bijeengekomen op het hoofdkwartier van de Verenigde Naties in New York, voor een herbevestiging van ons vertrouwen in de Organisatie en haar Handvest als de onontbeerlijke grondslagen voor een meer vreedzame, welvarende en rechtvaardige wereld.”

Dit is het uitgangspunt van de Millennium Verklaring van de Verenigde Naties, waarin een werkprogramma voor verbetering van de leefvoorwaarden op aarde wordt uitgestippeld en waarin 2015 als streefdatum voor de verwezenlijking van bepaalde doelstellingen wordt vooropgezet. 2015 ... niet zo gek meer veraf! In het volgende hoofdstuk wordt duidelijk gemaakt hoe de Verenigde Naties zijn gestructureerd en functioneren.

De Verenigde Naties: wat kunnen ze en wat kunnen ze niet?

Prof. em. Neri SYBESMA-KNOL, VUB
Erevoorzitter VVN

Nieuwjaar 2000: nieuwe voornemens

Bij het begin van het nieuwe Millennium, in het jaar 2000, werd in de Verenigde Naties een soort 'gewetensonderzoek' gedaan naar de grote uitdagingen voor de internationale gemeenschap in de komende eeuw.

De Secretaris-generaal bracht een rapport uit waarin hij algemeen stelde dat de mensen vrij moesten kunnen zijn van angst en van gebrek en ook dat de wereld een duurzame wereld zou moeten zijn.

En de Algemene Vergadering, de 'ledenvergadering' van de VN, stelde een aantal punten op die met meer energie zouden moeten worden aangepakt; de Lidstaten bepaalden zelfs een *deadline*, een datum waarbinnen die punten zouden moeten worden verwezenlijkt: het jaar 2015! En ze engageerden zich om daar ook actief aan te werken. Het gaat om heel praktische zaken zoals het terugdringen van kindersterfte, een eind maken aan de discriminatie van de vrouw, lager onderwijs voor alle kinderen, zorg voor het milieu ...

Het zijn deze punten, de *Millennium Development Goals*, of Millennium Ontwikkelingsdoelstellingen, waarover vandaag in New York op hoog niveau weer wordt gepraat. Want de tijd dringt!

De UN Millennium Development Goals: de ontwikkelingsdoelstellingen van de VN voor het nieuwe millennium

1. De grootste armoede en honger uitbannen
 - * Het percentage van de mensheid dat moet leven van minder dan één euro per dag met de helft terugbrengen.
 - * Het percentage van de mensheid dat honger lijdt met de helft verminderen.
2. Basisonderwijs wereldwijd toegankelijk maken voor iedereen.
Ervoor instaan dat alle jongens en meisjes de lagere school volledig doorlopen.
3. Gelijke behandeling van mannen en vrouwen bevorderen, door vrouwen meer kansen en zeggenschap te bieden
 - * Ongelijkheid tussen jongens en meisjes uitbannen in het lager en voortgezet onderwijs, liefst voor 2005.
 - * Andere vormen van ongelijkheid tussen de seksen voor 2015 opheffen.

4. Kindersterfte terugdringen
Het sterftecijfer onder kinderen tot vijf jaar met twee derde reduceren.
5. De gezondheid van moeders verbeteren
Het sterftecijfer onder vrouwen op het kraambed met drie kwart terugdringen.
6. Strijd leveren tegen HIV/aids, malaria en andere ziekten
 - * Verdere verspreiding van HIV/aids stoppen en het aantal besmettingen keren.
 - * Het aantal nieuwe gevallen van malaria en andere ernstige ziekten stoppen en een begin maken met hun totale uitbanning.
7. Actief werken aan een duurzaam milieu
 - * De principes die gelden voor duurzame ontwikkeling opnemen in nationale milieu-beleidsprogramma's om de teloorgang van het milieu te stoppen.
 - * Het aantal mensen dat geen duurzame toegang heeft tot veilig drinkwater met de helft terugdringen.
 - * Tegen 2020 de leefomstandigheden van ten minste 100 miljoen krottenwijkbewoners aanzienlijk verbeteren.
8. Werken aan een mondiaal partnerschap voor ontwikkeling
 - * Blijven werken aan een open stelsel van handel en financiën, dat gebonden is aan regels, voorspelbaar is en niet discrimineert. Gekoppeld aan dit systeem zijn beloften aangaande goed bestuur, streven naar ontwikkeling en de uitbanning van armoede – op nationaal en internationaal vlak
 - * Aandacht besteden aan de bijzondere behoeften van de minst ontwikkelde landen. Met inbegrip van de opheffing van tolmuren en quota's voor hun exportgoederen; extra schuldverlichting voor landen met de grootste geldzorgen; het schrappen van officiële bilaterale schulden; en meer officiële ontwikkelingssteun voor landen die ernst maken met de uitbanning van armoede.
 - * Aandacht hebben voor de bijzondere behoeften van ontwikkelingslanden zonder zeehavens en ook voor de arme, kleine eilandstaten.
 - * De schuldenproblematiek van ontwikkelingslanden aanpakken in een bredere context, en wel door maatregelen op nationaal en internationaal niveau te treffen die het vraagstuk terugdringen tot verantwoordelijke proporties.
 - * In samenwerking met de ontwikkelingslanden: behoorlijke en productieve werkgelegenheid voor jongeren creëren.
 - * In samenwerking met farmaceutische bedrijven: in ontwikkelingslanden toegang creëren tot betaalbare basisgeneesmiddelen
 - * In samenwerking met het bedrijfsleven: de voordelen van nieuwe technologieën – vooral de informatie- en communicatietechnologie – op brede schaal verspreiden.

Alle lidstaten van de Verenigde Naties hebben beloofd bovenstaande doelstellingen tegen het jaar 2015 te zullen realiseren

De vraag is nu of het bereiken van deze doelstellingen een nieuwe, bijkomende opdracht betekenen voor de Verenigde Naties.

En het antwoord is: eigenlijk niet! Het realiseren van de MDG's valt in principe helemaal binnen de opdracht en binnen de mogelijkheden van de VN.

De doelstellingen van de Verenigde Naties

De Verenigde Naties werden in 1945 opgericht met als voornaamste doel “toekomstige generaties te behoeden voor de gesel van de oorlog die tweemaal in ons leven onnoemelijk leed over de mensheid heeft gebracht”. Maar meteen werd al duidelijk gemaakt dat ‘nooit meer oorlog’ niet hetzelfde is als ‘vrede’.

Bij het begin van de Conferentie die in 1945, tegen het einde van de Tweede Wereldoorlog, over de oprichting van de VN moest onderhandelen werd het al gezegd: “Ons werk, vrienden, is niet alleen een einde te maken aan deze oorlog. Het echte werk is, een blauwdruk te ontwerpen voor een duurzame vrede. Het zal de grootste bijdrage worden die ooit door een generatie is geleverd aan een meer vreedzame samenleving.”

Die blauwdruk werd het *Handvest van de Verenigde Naties*: een internationale overeenkomst die tegelijk een soort grondwet is waarin de verschillende structuren en mogelijkheden voor het verwezenlijken van die vrede worden aangereikt. Op 26 juni werd de tekst in San Francisco aangenomen door een vijftigtal Staten (in die tijd vertegenwoordigden zij bijna de hele wereldbevolking). Nu tellen de VN 192 leden!

De doelstellingen van de Verenigde Naties zijn in het kort al neergelegd in de *Preamble* (de Inleiding) van het Handvest; het zijn:

- een eind maken aan “de gesel van de oorlog die tweemaal in ons leven onnoemelijk leed over de mensheid heeft gebracht”;
- daarvoor is het essentieel om, na de verschrikkingen van de Wereldoorlog, opnieuw het *vertrouwen te bevestigen in de fundamentele rechten van de mens, in de waarde en de waardigheid van de menselijke persoon*;
- het bevorderen van *sociale vooruitgang en een hogere levensstandaard* is een absolute voorwaarde; er kan geen vrede zijn zolang er ergens ter wereld mensen gebrek lijden;
- een behoorlijke internationale rechtsorde, met *respect voor in internationale afspraken neergelegde regels en het internationaal recht in het algemeen*;
- streven naar *vrijheid* voor alle mensen en voor alle volken.

De structuren die daarvoor in het Handvest zijn voorzien zijn de *hoofdorganen van de Verenigde Naties*: de Algemene Vergadering, de Veiligheidsraad, de Economische en Sociale Raad en het Internationaal Gerechtshof.

En natuurlijk is er een Secretariaat, met aan het hoofd de Secretaris-generaal. Nu is dat Ban Ki-Moon.

Wie doet wat?

Het eigenlijke knooppunt van de Verenigde Naties is de *Algemene Vergadering*. Alle Lidstaten komen in september voor een aantal maanden bijeen (meestal tot het einde van het jaar) om de knelpunten in de internationale betrekkingen te bespreken.

In de eerste week komen de 192 staatshoofden regeringsleiders aan het woord om hun nationale beleid uit te leggen. Daarna begint het eigenlijke werk.

Op de agenda staan zo'n 150 punten. Die kunnen gaan van vredesbedreigende situaties tot natuurrampen, van schendingen van de mensenrechten tot ruimtevaart, van het gebruik van kernwapens tot terrorisme.

De Algemene Vergadering kan over al dit soort zaken een standpunt innemen en een 'resolutie', een verklaring, aannemen. Maar resoluties van de AV zijn over het algemeen niet bindend, het zijn maar aanbevelingen aan de Lidstaten. Wel geven ze, vooral als ze met een grote meerderheid zijn aangenomen, goed aan wat 'de wereldgemeenschap' denkt over een bepaald probleem en kunnen ze van jaar tot jaar aantonen hoe dat denken evolueert.

Andere resoluties zijn dan weer wel bindend: verkiezingen voor de leden van de Veiligheidsraad en de andere organen van de VN uiteraard. Of de benoeming van de Secretaris-generaal.

Ieder land wordt op de zittingen van de Algemene Vergadering vertegenwoordigd door een delegatie die voor dat land het woord voert, standpunten inneemt en zijn stem uitbrengt (ieder land, groot of klein, heeft in de AV één stem). Maar ook tussen de zittingen in is er in New York een 'permanente vertegenwoordiger' met een staf van gespecialiseerde diplomaten die de VN-aangelegenheden continu op de voet volgt. Ook bij de verschillende VN-Bureaus in andere steden en landen is er zo'n Permanent Vertegenwoordiger. Zij hebben de rang van ambassadeur.

Naast de gewone jaarlijkse zittingen van de AV kunnen er volgens het Handvest ook 'Bijzondere zittingen' worden gehouden. In het verleden is dat bijvoorbeeld gebeurd over de kwestie Palestina.

Over andere belangrijke zaken heeft de Algemene Vergadering in de jaren negentig grote internationale conferenties georganiseerd.

Gewoonlijk eindigen de conferenties met een “Verklaring” en een “Actieplan”: problemen worden besproken, gezamenlijke conclusies worden geformuleerd, en lijnen worden uitgezet voor de aanpak op het terrein.

Sommige conferenties hebben belangrijke resultaten opgeleverd: zo wordt overal ter wereld door vrouwenorganisaties verwezen naar de praktische invulling van het ‘Actieplan van Peking’, waarin heel concrete maatregelen staan aangegeven om een einde te maken aan de discriminatie van de vrouw. Een aantal Regeringen heeft zich expliciet verbonden die maatregelen uit te voeren, ook de Belgische.

Een andere conferentie met groot effect was die van Rio. Naar aanleiding daarvan werden verschillende milieuvverdragen afgesloten. Het bekendste daarvan is wel het Raamverdrag over Klimaatverandering; dat werd in 1997 aangevuld met het ‘Kyoto-Protocol’, waarin Staten zich verbinden, de uitstoot van zes broeikasgassen tussen 2008 en 2012 met 5.2% te verminderen.

De Algemene Vergadering wijdt om de vijf jaar enkele weken aan de kwestie van de *follow-up* van al deze conferenties.

De grote VN-Conferenties

Conferenties die door de Verenigde Naties werden georganiseerd rond belangrijke problemen van de hedendaagse internationale samenleving. Deze problemen komen uiteraard ook aan bod in het dagelijkse VN-werk, en in de Algemene Vergadering, maar verdienen volgens de Lidstaten van tijd tot tijd onze onverdeelde aandacht.

Zo werden achtereenvolgens georganiseerd:

- 1990: de Wereldtop over Kinderen, New York;
- 1992: de Conferentie over Milieu en Ontwikkeling, Rio de Janeiro;
- 1993: de Wereldconferentie over Mensenrechten, Wenen;
- 1994: de Conferentie over Bevolkingsvraagstukken en Ontwikkeling, Cairo;
- 1995: de Vierde Conferentie over de Vrouw, Peking;
- 1995: de Wereldtop over Sociale ontwikkeling, Kopenhagen;
- 1996: de Wereldvoedseltop, Rome;
- 1996: de Tweede Conferentie over Menselijke Nederzettingen, of Habitat, Istanboel;
- 2001: de Wereldconferentie tegen Racisme, Rassendiscriminatie, Xenofobie en Aanverwante Vormen van Intolerantie, Durban.

Een eind maken aan ‘oorlog’

Hoe doe je dat?

In de eerste plaats door “op te treden” als een Staat daden stelt die “een bedreiging vormen voor de internationale vrede en veiligheid”.

Volgens Hoofdstuk VII van het Handvest heeft alleen de *Veiligheidsraad* de bevoegdheid daartoe. De Veiligheidsraad is een van de vijf Hoofdorganen van de Verenigde Naties en telt vijftien leden, waar onder vijf permanente: China, Frankrijk, de Russische Federatie, het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten. De tien andere worden voor twee jaar gekozen (ieder jaar vijf) door de Algemene Vergadering. Daarbij wordt een billijke geografische spreiding in acht genomen; afgesproken werd dat ieder werelddeel recht heeft op een bepaald aantal zitjes.

Voor alle besluiten van de Raad is een meerderheid van negen stemmen vereist. Behalve in procedurekwesties dienen zich daarbij de stemmen van de permanente leden te bevinden: het vetorecht (artikel 27 van het Handvest). Het voorzitterschap wordt bij toerbeurt (in alfabetische volgorde van de Engelse namen) voor een maand waargenomen.

Wanneer de situatie in een bepaald land aanleiding geeft tot ongerustheid kan de Raad overgaan tot het opleggen van ‘sancties’ (maatregelen waaraan geen wapengeweld te pas komt) of ‘dwangmaatregelen’ (die eventueel met militair geweld gepaard kunnen gaan).

Nu, je hoeft maar naar het TV-nieuws te kijken om duidelijk te zien dat zo iets in de praktijk niet altijd werkt.

Voorbeelden: de ‘oorlog tegen Irak’ (overigens: begonnen zonder de instemming van de Veiligheidsraad!) lijkt niet te hebben geleid tot minder geweld in de regio, en ook de toestand in Afghanistan is er eigenlijk niet op verbeterd. Geweld kun je niet met geweld bestrijden, leren we dagelijks.

Sancties dan? Sancties treffen meestal de burgerbevolking, en niet de leiders die zich schuldig maken aan agressie en geweld.

In de loop der jaren zijn daar dan ook andere belangrijke actiemiddelen bij gekomen. Zo kunnen de VN een ‘vredesmacht’ sturen naar een gebied of een land waar onrust heerst. Deze ‘Blauwhelmen’ kunnen helpen de toestand ter plaatse te kalmeren, de burgerbevolking beschermen, een bestandslijn bewaken. Ze zijn onpartijdig en kiezen nooit de zijde van een van de partijen. In principe zijn ze ook niet gewapend, en mogen ze alleen geweld gebruiken voor zelfverdediging. Aan deze laatste voorwaarde is nu wel wat gesleuteld: steeds vaker bestaat de noodzaak om burgers effectief en met de wapens te beschermen, en worden de vredestroepen ook zelf bedreigd.

Nog later raakten we ervan overtuigd dat het heel belangrijk is om na afloop van een gewapend conflict aandacht te besteden aan de wederopbouw van het land. En dat betekent niet alleen het herstellen van kapotgeschoten gebouwen, maar ook van de gezondheidszorg, van de administratie, van het gerechtelijk apparaat en van het onderwijs.

Dit soort activiteiten, die we ‘peace-building’ noemen, zijn intussen gaan behoren tot de kern- activiteiten van de VN.

De fundamentele rechten van de mens

Het Handvest reikt nog andere voorwaarden aan om te komen tot een duurzame vrede: met name waar het spreekt over “ons vertrouwen te herstellen in de fundamentele rechten van de mens, in de waarde en de waardigheid van de menselijke persoon”.

Schendingen van de fundamentele rechten van de mens geven immers overal ter wereld aanleiding tot conflicten.

Al in 1946 werd er door de Verenigde Naties een *Commissie voor de Rechten van de Mens* ingesteld die, behalve het opstellen van verdragsteksten, onder meer als taak kreeg, jaarlijks de toestand van de mensenrechten in de wereld te bespreken. De Commissie had geen drukkingmiddel ter beschikking behalve het formuleren van een publieke veroordeling van het gedrag van een bepaalde Staat, maar zelfs dat kan in bepaalde omstandigheden tot een gunstig resultaat leiden.

In 2006 werd de Commissie omgevormd tot een *Mensenrechtenraad* die rechtstreeks rapporteert aan de Algemene Vergadering van de VN. De Commissie, samengesteld uit Lidstaten, zou teveel een politiek orgaan geworden zijn. Onnodig te vermelden dat de discussies en de beslissingen van de Raad al evenzeer politiek georiënteerd zijn.

Een belangrijk onderdeel van het werk van de Raad is de mogelijkheid om een *speciale rapporteur* aan te stellen die de toestand in een bepaald land, of met betrekking tot een bepaald probleem, kan onderzoeken en daarover rapport kan uitbrengen aan de leden van de Raad. Zo zijn er een twintigtal speciale rapporteurs en onafhankelijke deskundigen aan het werk voor bepaalde problemen, en een tiental in verband met de toestand in bepaalde landen.

Daarnaast, en misschien nog effectiever, is er een stelsel van toezicht, dialoog, waarschuwing en aanbevelingen ontstaan in de ‘jurisprudentie’ van de verschillende Comités die werden ingesteld onder de mensenrechtenverdragen van de Verenigde Naties . Daarbij gaat het over burgerrechten en politie-

ke rechten, over sociale, economische en culturele rechten, over de rechten van de vrouw, van het kind. Over foltering, genocide en rassendiscriminatie. Over geweld en de integriteit van de menselijke persoon.

In dat kader is er in de loop van de jaren een echt netwerk tot stand gekomen van internationale verdragen met hun bijbehorende controlemechanismen en toezichthoudende instanties. Het gaat hier om *Comités van onafhankelijke deskundigen* die er op toezien dat de bepalingen van de zeven fundamentele internationale mensenrechtenverdragen worden nageleefd.

De VN-mensenrechtenverdragen

- Het Mensenrechtencomité (Committee on Civil and Political Rights, CCPR) ziet toe op de implementatie van het *Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten* (1966) en de bijbehorende facultatieve protocollen.
- Het Comité voor economische, sociale en culturele rechten (Committee on Economic, Social and Cultural Rights, CESCR) ziet toe op de implementatie van het *Internationaal verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten* (1966).
- Het Comité voor de uitbanning van rassendiscriminatie (Committee on the Elimination of Racial Discrimination, CERD) ziet toe op de implementatie van het *Internationaal verdrag over de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie* (1965).
- Het Comité voor de uitbanning van discriminatie van de vrouw (Committee on the Elimination of Discrimination Against Women, CEDAW) ziet toe op de implementatie van het *Verdrag over de uitbanning van alle vormen van discriminatie van de vrouw* (1979).
- Het Comité tegen foltering (Committee Against Torture, CAT) ziet toe op de implementatie van het *Verdrag tegen foltering en andere onmenselijke of ontterende behandeling of bestraffing* (1984).
- Het Comité voor de rechten van het kind (Committee on the Rights of the Child, CRC) ziet toe op de implementatie van het *Verdrag inzake de rechten van het kind* (1989) en de bijbehorende facultatieve protocollen.
- Het Comité voor migrerende werknemers (Committee on Migrant Workers, CMW) ziet toe op de implementatie van het *Verdrag inzake de bescherming van de rechten van alle migrerende werknemers en hun gezinsleden* (1990).

De Comités hebben een aantal bevoegdheden die zijn neergelegd in de bepalingen van de verdragen waarbij ze werden ingesteld.

Zo behandelen ze de (verplichte) periodieke rapporten van de verdragsluitende Staten, bespreken die met vertegenwoordigers van de Staat, geven in vaak niet mis te verstane bewoordingen kritiek en commentaar en formuleren aanbevelingen voor een aangepast nationaal beleid.

Een heel belangrijke taak is ook het behandelen van klachten ('mededelingen') van individuen die menen dat hun rechten op de een of andere manier door de Staat geschonden zijn. Natuurlijk, de Comités zijn geen echte rechtbanken en hun 'bevindingen' zijn strikt genomen niet bindend. Maar ze heb-

ben over het algemeen groot gezag.

Daarnaast publiceren de Comités geregeld ‘algemene commentaren’ over de uitleg van bepaalde verdragsartikelen: zo bevorderen ze de uniforme interpretatie van de verdragen.

Economische en sociale vooruitgang

De *Economische en Sociale Raad* van de VN is vooral een knooppunt waar de activiteiten van allerlei organisaties en organen die op dit terrein bezig zijn worden gecoördineerd.

Zo zijn er de Regionale Economische Commissies die instaan voor de regionale coördinatie van bijvoorbeeld ontwikkelingshulp. Ook de vele Fondsen en Programma’s die werkzaam zijn op het terrein (UNICEF, het VN-Ontwikkelingsprogramma UNDP ...) brengen verslag uit aan de ECOSOC. Belangrijk is ook het regelen van de betrekkingen van de VN met de grote niet-gouvernementele organisaties (Amnesty International, Green Peace ...) en met de zogenaamde Gespecialiseerde Organisaties die al vanaf het begin van de internationalisering van de samenleving en later binnen de VN, een voortrekkersrol hebben gespeeld in het praktische werk.

Zo houden ze zich op het terrein bezig met gezondheidszorg (de Wereldgezondheidsorganisatie), met landbouw (de Voedsel en Landbouw Organisatie), met onderwijs (UNESCO) en met financiële zaken (de Wereldbank).

Ze werken als onafhankelijke organisaties, maar maken deel uit van de VN-familie en onderschrijven in hun constitutie de doelstellingen van de Verenigde Naties.

In de loop der jaren werd een zestiental organisaties op deze manier ‘verbonden met de VN’

De Gespecialiseerde Organisaties

- Internationale Arbeidsorganisatie (International Labour Organisation, ILO), Genève
- Wereldgezondheidsorganisatie (World Health Organization, WHO), Genève
- Voedsel en Landbouworganisatie (Food and Agriculture Organization, FAO), Rome
- VN Organisatie voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur (UN Educational, Scientific and Cultural Organization, UNESCO), Parijs
- Internationale Telecommunicatie Unie (International Telecommunications Union, ITU), Genève
- Universele Post Unie (Universal Postal Union, UPU), Bern
- Wereld Organisatie voor de Intellectuele Eigendom (World Intellectual Property Organization, WIPO), Genève

- Internationale Maritieme Organisatie (International Maritime Organization, IMO), Londen
- Wereld Meteorologische Organisatie (World Meteorological Organization, WMO), Genève
- Organisatie voor de Internationale Burgerluchtvaart (International Civil Aviation Organization, ICAO), Montreal
- VN Organisatie voor Industriële Ontwikkeling (UN Industrial Development Organization, UNIDO), Genève
- Internationaal Fonds voor Landbouwonwikkeling (International Fund for Agricultural Development, IFAD), Rome
- Wereldbank (International Bank for Reconstruction and Development, IBRD), met haar dochterorganisaties, alle te Washington, D.C.:
 - Internationale Ontwikkelings Associatie (International Development Association, IDA)
 - Internationale Financierings Maatschappij (International Finance Corporation, IFC)
 - Agentschap voor Garanties op Multilaterale Investerings (Multilateral Investment Guarantee Agency, MIGA)
 - Internationaal Centrum voor de beslechting van Investeringsgeschillen (International Centre for the Settlement of Investment Disputes, ICSID)
- Internationaal Monetair Fonds (International Monetary Fund, IMF), Washington, D.C.

Soms wordt in deze lijst ook het Internationaal Agentschap voor Atoomenergie (International Atomic Energy Agency, IAEA), Wenen, opgenomen. In de strikt juridische zin is het echter geen Gespecialiseerde Organisatie: het Agentschap werd in 1957 opgericht op initiatief van de Algemene Vergadering en rapporteert rechtstreeks aan de AV of desgevallend aan de Veiligheidsraad, in plaats van aan ECOSOC.

Een ander 'buitenbeentje' is de Wereld Handels Organisatie (World Trade Organization, of WTO). De WTO werd een volledig onafhankelijke organisatie aan het einde van de Uruguay onderhandelingsronde van het General Agreement on Tariffs and Trade, of GATT.

De WTO onderhoudt betrekkingen en bepaalde vormen van samenwerking met de Verenigde Naties, maar sloot geen formeel akkoord af en maakt op geen enkele wijze deel uit van het VN-systeem.

Respect voor het internationaal recht

Bij de oprichting van de Verenigde Naties werd groot belang gehecht aan een geordende samenleving de 'rechtsstaat' als een van de grondvesten van de wereldvrede. Het oplossen van geschillen dient te gebeuren zonder geweld. Zo zegt artikel 2 van het Handvest: "Alle leden brengen hun internationale geschillen langs vreedzame weg tot een oplossing" en "In hun internationale betrekkingen onthouden alle leden zich van bedreiging met of het gebruik

van geweld tegen de territoriale integriteit van een Staat”.

Daar hoort dan wel bij dat er methoden voor vreedzame oplossingen worden aangereikt. Het Handvest noemt zelf al onderhandeling, bemiddeling, feitenonderzoek, waarbij zowel de Veiligheidsraad als de Secretaris-Generaal (een van diens kerntaken!) of door hem aangestelde bemiddelaars een rol kunnen spelen. In de VN-praktijk zijn er talloze voorbeelden van dergelijke tussenkomsten.

Ten slotte, wanneer het gaat over juridische geschillen, kunnen Staten zich ook wenden tot het *Internationaal Gerechtshof* in Den Haag.

Het is een permanent rechtscollege van 15 rechters: zij worden door de Algemene Vergadering en de Veiligheidsraad gekozen voor een ambtstermijn van negen jaar. Samen vertegenwoordigen ze de verschillende rechtsstelsels in de wereld; ze vonnissen volgens de regels van het internationaal recht.

Maar het element van vrijwillige medewerking, zo essentieel in de internationale betrekkingen, blijft ook hier fundamenteel. Een Staat kan nooit gedwongen worden, deel te nemen aan een zaak voor het Hof. In principe moet er met de tegenpartij overeenstemming worden bereikt om een bepaalde zaak aan het Hof voor te leggen. We noemen we deze overeenkomst een *compromis*.

Wel zijn er een aantal procedures waarbij het mogelijk wordt om ook zonder zo'n compromis een zaak bij het Hof aanhangig te maken.

Zo kan een Staat altijd een verklaring afleggen dat hij de rechtsmacht van het Hof erkent voor iedere zaak waarbij hij betrokken wordt. Voorwaarde is natuurlijk dat ook de tegenpartij een dergelijke verklaring heeft afgelegd.

Bovendien wordt er in veel internationale verdragen, en dat zijn er tegenwoordig honderden, die alle aspecten van de internationale betrekkingen betreffen, een clause opgenomen waarbij de verdragspartijen de rechtsmacht van het Hof erkennen voor alle geschillen die betrekking hebben op de materie die door het Verdrag in kwestie wordt geregeld.

We begrijpen nu zeker al waarom dit een “compromissoire” clause wordt genoemd!

Waar de eerste jaren voor het Hof moeilijk waren, en de rechters soms echt op zoek moesten gaan naar een nieuw ‘geschil’, is er de laatste tijd steeds een overvloed van zaken

op de rol (onder behandeling). Ze betreffen ook alle aspecten van de internationale betrekkingen en zijn afkomstig uit alle continenten. Het Hof is dan ook een heel belangrijke speler geworden in de internationale betrekkingen.

Een veel verbreid misverstand is, dat juist omdat een Staat nooit gedwongen kan worden zich te onderwerpen aan de behandeling van zijn zaak door het

Hof, de arresten (uitspraken) va, het Hof ook niet bindend zouden zijn. Het kan echter niet voldoende worden onderstreept dat dit wel het geval is: wanneer het Hof eenmaal heeft beslist dat er formele gronden bestaan om een zaak in behandeling te nemen en een uitspraak doet, zijn die uitspraken bindend voor de partijen bij de zaak.

Grotere vrijheid

Tenslotte spreekt de preambule van het Handvest over 'grotere vrijheid'. Dat betekent in de eerste plaats grotere vrijheid voor het individu; daarvoor werd er een netwerk van mensenrechtenverdragen gecreëerd waarover we hierboven spraken.

Maar het betekent ook vrijheid voor volken, en voor groepen van personen. De geschiedenis van de bevrijding van volken van koloniale overheersing, het proces van de dekolonisatie, waarbij de Verenigde Naties een cruciale rol hebben gespeeld, is de geschiedenis van een tijdperk in de geschiedenis: in de zestiger jaren werden zo'n 40 vroegere kolonies onafhankelijk!

Later volgde dan nog de bevrijding van de dictatoriale overheersing in het communistische Oostblok. En dan waren er nog de uiteengevallen Staten zoals het voormalige Joegoslavië.

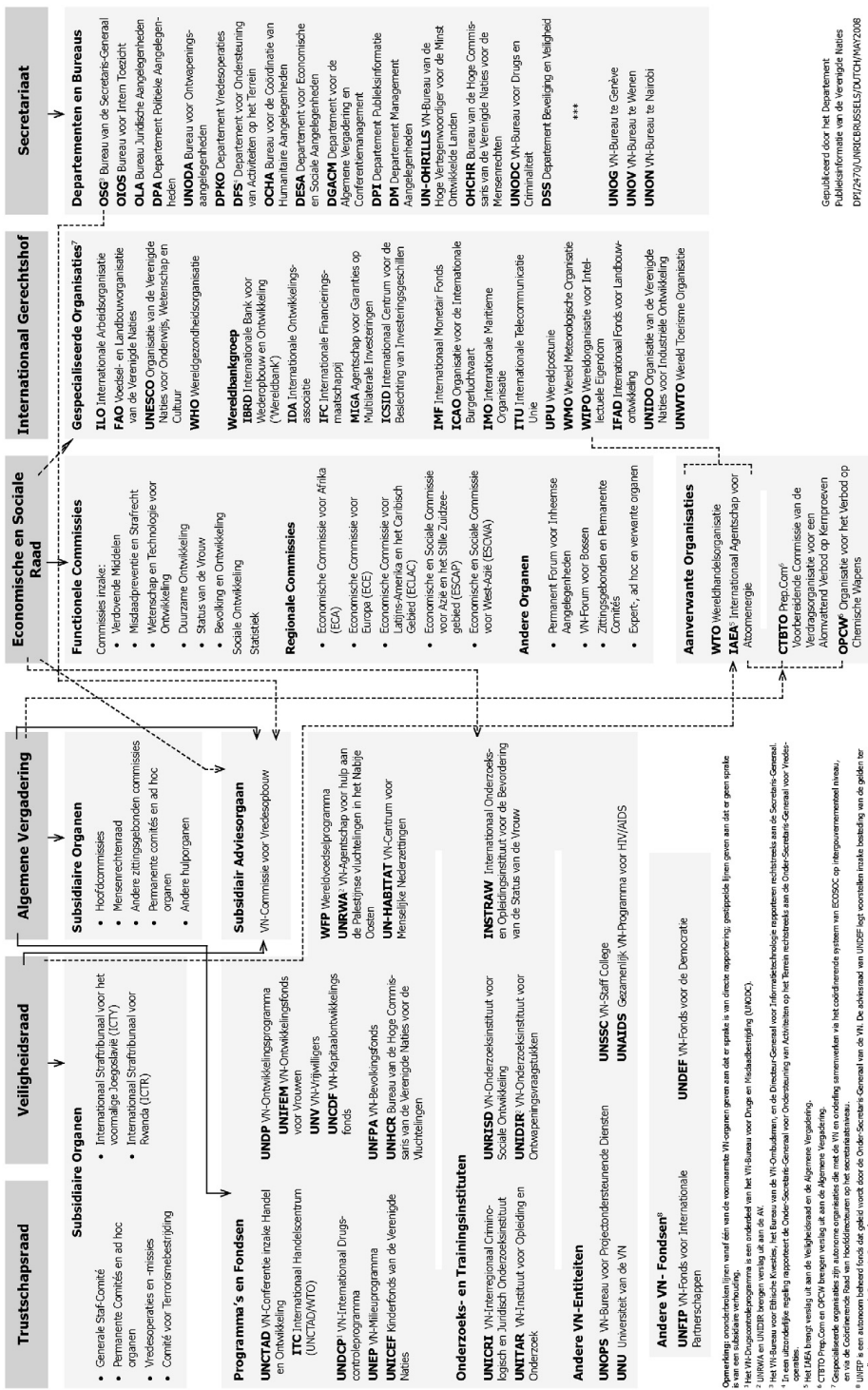
Dit alles leidde tot het huidige aantal van 192 Lidstaten; samen vertegenwoordigen ze bijna de hele wereldbevolking.

Voor een pas onafhankelijk geworden land is het verwerven van het lidmaatschap van de Verenigde Naties een eerste uiterlijk en internationaal teken dat het erkend wordt als lid van de internationale gemeenschap. Daarvan vormen de formele stemming in de Algemene Vergadering, en daarna het hijsen van de nationale vlag in de vlaggerij voor het gebouw van de VN in New York een feestelijk uiterlijk bewijs.

Het betekent het einde van een vaak eeuwenlange onderdrukking, maar vooral ook het begin van nieuwe verantwoordelijkheden: respect voor de internationale rechtsorde, en het opbouwend meewerken aan de Verenigde Naties en haar werkzaamheden.

De Verenigde Naties

Voornaamste VN-Organen

Gepubliceerd door het Departement
Publicatieinformatie van de Verenigde Naties
DPI/24/70/UNRICBUESS/DT/ON/NAV2008

Opmerking: Organisaties lijken vanaf één van de voornaamste VN-organen te komen en dat er geen sprake is van een directe rapportering; gespecialiseerde lijnen geven aan dat er geen sprake is van een directe rapportering.

¹ Het VN-Duigzaamheidsprogramma is een onderdeel van het VN-Bureau voor Duigzaam Ontwikkeling (UNODC).

² Het VN-Bureau voor Ethische Vredes, het Bureau van de VN-Ordnings- en de Directeur-Generaal voor Informatietechnologie respectievelijk rechtstreeks aan de Secretaris-Generaal.

³ Het VN-Bureau voor Ethische Vredes, het Bureau van de VN-Ordnings- en de Directeur-Generaal voor Informatietechnologie respectievelijk rechtstreeks aan de Secretaris-Generaal.

⁴ Het VN-Bureau voor Ethische Vredes, het Bureau van de VN-Ordnings- en de Directeur-Generaal voor Informatietechnologie respectievelijk rechtstreeks aan de Secretaris-Generaal.

⁵ Het MEA bevestigd dat aan de Veiligheidsraad en de Algemene Vergadering.

⁶ Het MEA bevestigd dat aan de Veiligheidsraad en de Algemene Vergadering.

⁷ Gespecialiseerde organisaties zijn autonome organisaties die met de VN en onderling samenwerken via het coördinerende systeem van ECOSOC op intergouvernementeel niveau.

⁸ Het MEA bevestigd dat aan de Veiligheidsraad en de Algemene Vergadering.

⁹ Het MEA bevestigd dat aan de Veiligheidsraad en de Algemene Vergadering.

¹⁰ Het MEA bevestigd dat aan de Veiligheidsraad en de Algemene Vergadering.

Enkele conclusies

Uit het voorgaande kunnen we een aantal duidelijke conclusies trekken.

Op de eerste plaats zagen we dat de verwezenlijking van de MDG's niet een nieuwe opdracht is voor de Verenigde Naties. Vanaf het ontstaan van de Organisatie behoren ze tot haar kerntaken en werden er mogelijkheden en structuren aangereikt om ze in praktijk te brengen. Eigenlijk zijn ze eerder een kleine selectie van problemen waarvan men op een gegeven ogenblik vond dat ze een snelle en geëngageerde aanpak moesten krijgen.

Op de tweede plaats, als we nagaan hoe moeilijk het blijkbaar is om al die doelstellingen in praktijk om te zetten (we lezen de krant en kijken naar het journaal ...) komen we tot de slotsom, en het veel gehoorde verwijt, dat de Verenigde Naties blijkbaar niet in staat zijn om aan alle problemen en aan alle ellende in de wereld echt iets te doen.

“Er wordt vooral veel gepraat”, hoor je vaak. Nu, met praten over grote problemen is niets mis, en het op één lijn krijgen van 192 Staten om het ergens over eens te worden is op zich zelf al een prestatie. Maar het tweede verwijt: “waarom ‘doen’ de VN niets aan armoede, aan oorlogen, aan ziektes ...?”, daar is wel iets van waar.

Kunnen de VN daar wel echt iets aan veranderen?

En het antwoord is: eigenlijk niet.

Behalve een rechtstreeks ingrijpen van de Veiligheidsraad kunnen ze niets tegen of in een land ondernemen zonder daar de specifieke en formele toestemming van dat land voor te hebben (artikel 2, Handvest). Zelfs niet in gevallen van grove schendingen van de mensenrechten. Zachte middelen, zoals overreden, al of niet subtiele dwang uitoefenen, een publieke afkeuring, een dialoog met de nationale leiders: het zijn de enige middelen die in de internationale betrekkingen ter beschikking staan.

(Op regionaal vlak zijn daar eerlijk gezegd wel ontwikkelingen: zo kan de EU bindende beslissingen nemen, en zijn de arresten van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens in Straatsburg bindend voor de Staten. Maar het blijven uitzonderingen).

Daar komt nog bij dat, zelfs wanneer het alleen maar gaat om de implementatie van in de VN genomen beslissingen, die volledig in handen ligt van de Lidstaten. Van ons dus. Ieder op onze eigen manier moeten wij meehelpen aan de praktische uitvoering.

Het zijn wij die de troepen moeten leveren voor de vredesoperaties. Die moeten bijdragen aan de ontwikkelingsprogramma's. Die binnen onze eigen gren-

zen dienen te zorgen voor een behoorlijk bestuur en voor de veiligheid en de rechten van onze eigen burgers.

Het zijn wij zelf die alle vormen van discriminatie dienen tegen te gaan en zorgen dat alle jongens en meisjes ten minste lager onderwijs krijgen en die verantwoordelijk zijn voor een minimale gezondheidszorg.

En als het om vanzelfsprekende dingen gaat als de regeling van het internationale luchtverkeer: ieder land moet zelf zorgen voor een perfecte werkende luchtverkeersleiding en luchthavens die aan alle internationale voorschriften voldoen.

Natuurlijk, zulke dingen kosten geld, en vaak is er expertise nodig; daarvoor kan buitenlandse steun onontbeerlijk zijn.

Maar de uiteindelijke verantwoordelijkheid ligt bij de Staten zelf.

Daarmee hebben we dan meteen het antwoord op onze vragen over de MDG's: voor het behalen van de beoogde resultaten staat het hele VN apparaat ter beschikking. De nodige financiële en praktische steun daarbij kan (moet) van de Lidstaten komen.

Maar: vergeten we nooit dat het de Regeringen van de 'vragende' landen zijn die op de allereerste plaats verantwoordelijk zijn voor het halen van de deadline van het jaar 2015.

Goed bestuur, een behoorlijk systeem van ordehandhaving, respect voor de rechten van de eigen bevolking, een verstandig gebruik van ontwikkelingssteun en vreedzame relaties met buurlanden: dat zijn de elementen waarop zij zelf verder moeten bouwen.

Werken aan Internationalisering en de Vakoverschrijdende Eindtermen

Dirk TIMMERMANS

*Voorzitter Onderwijswerkgroep van de Vereniging voor de Verenigde Naties
Bestuurslid Vredescentrum van de Stad en de Provincie Antwerpen*

Internationalisering en onderwijs

Het thema van de Internationalisering is niet meer weg te denken uit ons onderwijs. De samenleving is niet enkel verbonden met Europa maar ook met een Wereldgemeenschap. Het is trouwens de opdracht van elke school om samen met de jongeren aandacht te besteden aan de internationale dimensie van onze huidige samenleving. Artikel 29 van het Verdrag van de Rechten van het Kind is daarover zeer expliciet: "... de voorbereiding van het kind op een verantwoord leven in een vrije samenleving, in de geest van begrip, vrede, verdraagzaamheid, gelijkheid van geslachten en vriendschap tussen alle volken, etnische, nationale en godsdienstige groepen en personen behorend tot de oorspronkelijke bevolking".

De VN- Veiligheidsraad is in het leven geroepen om op internationaal niveau de handhaving van vrede en veiligheid te waarborgen. Door jongeren in aanraking te brengen met thema's van de VN- Veiligheidsraad, krijgen ze een beter inzicht in de complexiteit van de internationale betrekkingen, machtsverhoudingen en in de evenwichtsoefeningen die internationale vrede en veiligheid vereisen. Dit vraagt een voortraject waarbij de leerlingen niet enkel de ontstaansgeschiedenis en basiswerking kennen van de Verenigde Naties maar zich ook geleidelijk aan verbonden voelen met de Wereldgemeenschap.

Scholen die wensen te werken rond een van de talrijke thema's van de Verenigde Naties hebben mogelijkheden om dit in te passen in de nieuwe Vakoverschrijdende Eindtermen. Van kleuter tot derde graad, er zijn thema's voor alle leeftijden. Dit biedt de mogelijkheid om te werken in functie van het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. Het thema leent zich om een leerlijn op te bouwen.

Een leerlijn opstellen is altijd wat arbitrair. Veel hangt immers af van de aard en het niveau van de leerlingen. Daarenboven is het in de geest van de Vakoverschrijdende Eindtermen aan elk schoolteam om te beslissen welke vaardigheden en contexten op welk moment worden aangeboden. Toch kan je er niet omheen dat een aantal basisvaardigheden moeten worden opgebouwd voor je naar een hoger niveau kan.

Het is zo'n beetje als met fietsen. We leren kinderen eerst om zich te verplaatsen op een tweewieler. Dan leren we hoe men zich veilig kan verplaatsen. Als deze basisvaardigheden zijn verworven, kunnen we gaan kijken naar de plaats van de fiets in het verkeer. We leren dan bijvoorbeeld meer over reglementering in het verkeer en over mobiliteit. We bouwen stelselmatig het thema op in functie van het niveau van de leerlingen. Zo is het ook met de thema's van de Verenigde Naties. Stel dat een school in de hoogste jaren van het secundair aan de slag wil met een complexe methodiek als een Model United Nations voor scholieren of met de leerlingen de Millennium-ontwikkelingsdoelen wil uitdiepen, dan mogen we veronderstellen dat de jongeren al beschikken over de nodige vaardigheden. Indien een schoolteam zou ondervinden dat de noodzakelijke basisvaardigheden ontbreken dan verdient het aanbeveling om deze eerst in te oefenen. Idealiter bieden meeste thema's die te maken hebben met internationalisering en de Verenigde Naties, de unieke mogelijkheid om gedurende zes jaren een leerlijn op te bouwen rond het thema internationalisering. Thema's zoals een MUN (Model United Nations) voor scholieren of MDG's (Millenniumdoelstellingen) zijn, zoals u elders kan lezen in deze brochure, door hun rijke inhoud en tal van mogelijkheden, het uitgelezen moment om dergelijke leerlijn succesvol af te sluiten.

Vakoverschrijdende Eindtermen: van statisch naar dynamisch werktuig

De VOET is een geheel van minimumdoelstellingen die na te streven zijn in functie van de eigen planning van de school. De VOET werden ingevoerd in 1997. Ze kwamen tegemoet aan de vraag voor een meer en beter gericht totaliteitsonderwijs in aanvulling van de traditionele vakgerichte ordening. Daarnaast was er de vaststelling dat diverse inhouden en vormingscomponenten aan bod kwamen in verschillende vakken. Een geïntegreerde visie komt dan beter tegemoet aan een onderwijsbehoefte die aansluiting zoekt bij onze snel evoluerende kennismaatschappij. De VOET creëerden een soort vangnet waarin waardevolle en maatschappelijk relevante inhouden op een gestructureerde wijze kunnen worden behandeld. Ze geven als het ware een soort samenhang en breedte aan het kerncurriculum.

In 2009 werden de Vakoverschrijdende Eindtermen geactualiseerd. Deze herziening kaderde in een aantal maatschappelijke evoluties. Om te beginnen doet de samenleving steeds meer en meer een beroep op onderwijs waardoor sommige eindtermen achterhaald werden of andere belangrijke elementen ontbraken. Ten tweede kwamen de eerste generatie eindtermen niet meer

volledig overeen met de nieuwe behoeften. Er waren te veel eindtermen die niet altijd even duidelijk waren geformuleerd of die niet altijd waren getoetst aan praktische haalbaarheid voor de school. Tenslotte was er de belangrijke onderwijskundige evolutie naar meer beleidsvoerend vermogen van de scholen. Dit betekent dat scholen de kans kunnen grijpen om flexibel in te spelen op allerlei maatschappelijke verwachtingen en uitdagingen. Ter zelfde tijd is het de kernopdracht van elke school om tegemoet te komen aan de enorme diversiteit aan zorg voor de leerlingen (jongeren met taalachterstand, leerstoornissen ...). Om kwaliteitsvol tegemoet te komen aan deze opdracht moet de school niet enkel een eigen pedagogisch beleid ontwikkelen maar – door de toenemende diversiteit aan uitdagingen – deze pedagogische identiteit ook voortdurend in vraag durven stellen.

Om aan die opdrachten te voldoen is de school genooddaakt om het beleidsvoerend vermogen op te drijven. Met andere woorden meer aandacht te besteden aan horizontale structuren en het schoolteam te motiveren om samen te werken. Het is het ganse team dat een kwaliteitszorg uitbouwt en daarbij rekening houdt met de grenzen die de overheid oplegt.

De school maakt pedagogisch beleid

De nieuwe VOET komen aan deze evoluties tegemoet. Ze geven de school (en bij uitbreiding ook de schoolgemeenschappen) meer mogelijkheden om de eindtermen te herclusteren tot relevante en zinvolle gehelen voor het pedagogisch beleid van de school of schoolgemeenschap. De VOET zijn na te streven minimumdoelen die door elke school na te streven zijn, mits een eigen planning.

Daarvoor werd een specifiek orderingskader ontworpen dat bestaat uit 7 contexten en een gemeenschappelijke stam. In de stam worden essentiële vaardigheden opgenomen als eindtermen die algemeen geformuleerd zijn. De zeven contexten bevatten eindtermen die specifiek zijn voor een bepaald vormingsgebied. De vaardigheden uit de 'stam' zijn toepasbaar binnen meerdere contexten. Het gaat om: communicatief vermogen, creativiteit, doorzettingsvermogen, empathie, esthetische bekwaamheid, exploreren, flexibiliteit, initiatief, kritisch denken, mediawijsheid, open en constructieve houding, respect, samenwerken, verantwoordelijkheid, zelfbeeld, zelfredzaamheid, zorgvuldigheid, zorgzaamheid.

Het zijn allemaal vaardigheden die de lerende verwerft tijdens zijn leerproces, van kleuterschool tot het laatste jaar secundair. Ze zijn bovendien transferbaar (en dus realiseerbaar) in alle opvoeding- en onderwijsactiviteiten van de school (de vakken, projecten, uitstappen, contacten met hulpopvoedend personeel) die passen in de schoolcultuur.

De zeven contexten bevatten enkel die eindtermen die specifiek zijn voor een welbepaald toepassingsgebied. Het gaat om:

- context 1: lichamelijke gezondheid en veiligheid;
- context 2: mentale gezondheid;
- context 3: sociorelationele ontwikkeling;
- context 4: omgeving en duurzame ontwikkeling;
- context 5: politiek-juridische samenleving;
- context 6: socio-economische samenleving;
- context 7: socioculturele samenleving.

De nieuwe vakoverschrijdende eindtermen worden daarenboven aangeboden in een totaalpakket voor de zes jaren van het secundair onderwijs. Deze niet-graadgebonden aanbieding geeft kansen om het beleidsvoerend vermogen aan te scherpen. Voor scholen betekent dit dat ze bijzonder goed de beginsituatie van de leerlingen in kaart moeten brengen. In functie daarvan kan een planning worden opgesteld waar men onder andere rekening houdt met de belangrijkste leer-en zorgnoden.

Dit betekent dat aanbieders van leermaterialen die mikken op een werking binnen de VOET, er zullen moeten mee rekening houden dat scholen eerder fragmentarisch gebruik maken van een welbepaald aanbod. Eén aanbod van materiaal voor bijvoorbeeld de hoogste jaren secundair is dan minder efficiënt. Een goed lespakket zal in de diepte werken en de zelfredzaamheid van de scholen in de mate van het mogelijke verhogen.

De Verenigde Naties in de klas

Er zijn heel veel verschillende manieren om de Verenigde Naties aan bod te laten komen binnen het pedagogische project van de school en in de context van internationalisering en de Vakoverschrijdende Eindtermen. Ruimtevaart, gezondheid, burgerzin, herinneringseducatie, water, millenniumdoelstellingen, mensenrechten, kinderrechten, migratie, milieu ... allemaal thema's die verbonden zijn met de Verenigde Naties en waarmee men aan de slag kan. Op de website van VVN vindt u toelichting over enkele van deze onderwerpen.

In deze educatieve uitgave illustreren we de werking van de vakoverschrijdende eindtermen aan de hand van twee concrete voorbeelden. Een MUN (Model United Nations) voor scholieren en het spel 'Trek je Plan' over de Millenniumdoelstellingen. Beide projecten lenen zich uitstekend om een leerlijn af te sluiten over de Verenigde Naties.

De voorbeelden van clustering van eindtermen, zoals we die hieronder uit-

werken, zijn uiteraard exemplarisch. Het is immers aan elke school om te clusteren binnen een zinvol geheel op maat van de leerlingen en het pedagogisch project van de school of schoolgemeenschap. Een dergelijke clustering zal er bovendien anders uitzien naarmate de lessen passen binnen een uitzonderlijk of eenmalig project of eerder passen binnen een leerlijn over de VN gespreid over de zes jaren secundair. Zoals eerder gezegd is hier, ook gelet op het verloop van leerlingen, een belangrijke rol weggelegd voor de schoolgemeenschappen.

Aan de slag!

Lesgeven over de Verenigde Naties betekent dat je zowel aandacht besteedt aan de wijze waarop de VN werkt, als aan de thema's die voortvloeien uit de werking van de VN. We illustreren hoe de school dit kan inbedden in de Vakoverschrijdende Eindtermen aan de hand van een MUN (Model United Nations) en het internetspel 'Trek je Plan' dat een leuke en stimulerende afronding is als de school aan de slag gaat rond de Millenniumdoelstellingen.

De MUN voor scholieren

Een Model United Nations is een rollenspel/simulatie van de Verenigde Naties en een uitstekende manier om te les te geven over de Verenigde Naties. Op een MUN voor scholieren discussiëren jonge mensen in de leeftijd van 16 tot 18 jaar, over wereldproblemen zoals die door de VN geformuleerd en op de agenda geplaatst zijn. De verschillende lidstaten van de VN worden toegewezen aan een groep van 4 of 5 leerlingen van één (of meerdere) scholen. De leerlingen moeten de belangen van het aan hen toegewezen land bij de discussies met kennis van zaken en loyaal verdedigen. De leerlingen zijn tijdens een MUN de diplomaten van "hun" land. Ze zijn dus verplicht om zich op voorhand grondig te informeren over de standpunten van hun land.

Wereldwijd participeren jaarlijks honderden scholen aan een MUN voor scholieren. Voor sommige van deze scholen behoort de jaarlijkse organisatie van een MUN tot een belangrijk aspect van hun pedagogisch beleid.

De grootste Internationale MUN voor scholieren is de '*The Hague International Model United Nations*'. Deze vindt elk jaar plaats in Den Haag en er zijn ongeveer 4500 deelnemers uit de hele wereld.

In Vlaanderen hebben het Vredescentrum van de Provincie en de Stad Antwerpen in samenwerking met VVN Youth bij dergelijke traditie aan-

geknoopt. Ze organiseren jaarlijks een MUN voor scholieren. Er is voor scholen tevens een handleiding aanwezig over hoe je een MUN opstart. Achteraan deze uitgave vindt u enkele nuttige links.

Een MUN voor scholieren valt binnen de context van de politiek-juridische samenleving

De realisatie van een MUN voor scholieren situeert zich voornamelijk binnen context 5 (politiek-juridische samenleving). Ook andere contexten zoals duurzame ontwikkeling, socio-economische en socioculturele samenleving (contexten 4,6 en 7) hebben aanknopingspunten. We concentreren ons echter voornamelijk op context 5 omdat hier bijzondere aandacht besteed wordt aan vier onderling samenhangende thema's die inhoudelijk ook erg betrokken zijn bij een MUN. Ze vormen als het ware de bouwstenen om het fundament van de MUN te begrijpen. Met name: actief burgerschap, mensenrechten, democratie en de Europese en Internationale dimensie. Afhankelijk van het pedagogisch beleid dat de school wil voeren rond internationalisering kunnen ze aangevuld worden met elementen uit de andere contexten. Op het einde van dit artikel geven we een exemplarisch voorbeeld van een dergelijke clustering.

Actief burgerschap loopt als een rode draad doorheen context 5. Het is niet alleen belangrijk op lokaal, regionaal of nationaal niveau maar kent ook een mondiale dimensie. Actief burgerschap betekent naast het respecteren van regels en afspraken ook actief deelnemen aan de samenleving om zo mee vorm te geven aan de koers en het beleid. Elke democratische school is bijvoorbeeld een oefenplaats waar jongeren gevoelig worden voor deze (actieve) betekenis van burgerschap. In een democratische school, waar participatie een basisrecht is, oefenen jongeren de complexe vaardigheden die hen in staat zullen stellen om succesvol te participeren aan een MUN.

De fundamentele rechten zoals die in onze Grondwet en in diverse Internationale Verdragen zijn vastgelegd zijn cruciale pijlers voor de organisatie van een democratische samenleving. Mensenrechteneducatie in het onderwijs staat bovendien als imperatief geformuleerd in o.m. het Internationaal Verdrag van de Verenigde Naties inzake Economische, Sociale en Culturele Rechten (1966) en in de resoluties en aanbevelingen van de Raad van Europa. Voor veel van onze jongeren zijn deze fundamentele rechten bijzonder evident. Om de impact van de Verenigde Naties op de samenleving te begrijpen is het van belang dat jongeren vertrouwd zijn met de ontstaansgeschiedenis en de impact op de democratie van de verschillende generaties fundamentele rechten.

Elke democratische instelling heeft een aantal spelregels, dat wil zeggen procedures en mechanismen die een democratie mogelijk maken. Er zijn de formele regels zoals we die kennen binnen onze instellingen. Daarnaast spelen ook informele kanalen zoals o.a. media een belangrijke rol. Leerlingen moeten weten en ervaren hebben wat democratisch overleg betekent, wat belangenbehartiging betekent of hoe je (politieke) macht kan kanaliseren in regels en procedures.

Voor een MUN voor scholieren zijn verschillende vaardigheden van belang

Minimaal zijn er de volgende vaardigheden:

- *communicatief vermogen* in de zin van verbale en non-verbale contactvaardigheid, zich moeiteloos onder andere mensen begeven, naar anderen toespinnen en zich in gezelschap mengen;
- *initiatief* in de zin van anticiperen, proactief handelen, wensen nastreven en taken aanpakken zonder dat het gevraagd wordt of zonder dat de omstandigheden ertoe dwingen;
- *kritisch denken* in de zin van onderscheidingsvermogen;
- *respect* in de zin van verdraagzaamheid, hoffelijkheid, ethisch denken en handelen, verbondenheid met de eigen leefwereld en de ruimere samenlevingscontext, verantwoordelijkheid;
- *samenwerken* in de zin van solidariteit en daadwerkelijke inzet voor een publieke zaak, constructieve deelname aan initiatieven die een plaatselijke of grotere gemeenschap raken.

Deze lijst is uiteraard niet beperkend. Bij uitbreiding zijn ook vaardigheden van belang als doorzettingsvermogen, flexibiliteit, mediawijsheid en zorgvuldigheid.

Een MUN voor scholieren ontwikkelt zich binnen de volgende leercontexten

Context 3 'Sociorelationele ontwikkeling'

De leerlingen zoeken naar constructieve oplossingen voor conflicten

Context 4 'Omgeving en duurzame ontwikkeling'

De leerlingen herkennen in duurzaamheidvraagstukken de verwevenheid tussen economische, sociale en ecologische aspecten en herkennen de invloed van techniek en beleid

Context 5: 'Politiek-juridische samenleving'

- De leerlingen tonen het belang en dynamisch karakter aan van mensen-

- en kinderrechten.
- De leerlingen zetten zich actief en opbouwend in voor de eigen rechten en die van anderen.
- De leerlingen tonen aan dat het samenleven in een democratische rechtstaat gebaseerd is op rechten en plichten die gelden voor burgers, organisaties en overheid.
- De leerlingen illustreren hoe een democratisch beleid het algemeen belang nastreeft en rekening houdt met ideeën, standpunten en belangen van verschillende betrokkenen.
- De leerlingen tonen het belang aan van internationale organisaties en instellingen.
- De leerlingen geven voorbeelden die duidelijk maken hoe de mondialisering voordelen, problemen en conflicten inhoudt.

Context 6: 'Socio-economische samenleving'

De leerlingen toetsen de eigen opvattingen aan de verschillende opvattingen over welzijn en verdeling van de welvaart.

Context 7: 'Socioculturele samenleving'

- De leerlingen beschrijven de dynamiek in leef- en omgangsgewoonten, opinies, waarden en normen in eigen en andere sociale en culturele groepen.
- De leerlingen geven voorbeelden van de potentieel constructieve en destructieve rol van conflicten.

Trek je plan, een boeiend internetspel van Plan Youth Board

'Trek je plan' is een boeiend internetspel dat kan aangewend worden door scholen om een klas- of schoolproject rond Millenniumdoelstellingen af te ronden.

In oktober 2005 richtte Plan België de jongerenwerking Plan Youth Board op. Een vaste groep van 18 jongeren tussen 14 en 18 jaar wordt door Plan begeleid en ondersteund om hun leeftijdsgenoten te informeren, sensibiliseren en mobiliseren rond de thema's Kinderrechten, Ontwikkelingssamenwerking en Millenniumdoelstellingen.

Gedurende het schooljaar 2009-2010 werkten de jongeren van de Plan Youth Board het internetspel 'Trek je Plan' uit. Hiermee willen ze Vlaamse jongeren tussen 14 en 18 jaar op een interactieve en ludieke manier bij de Millenniumdoelstellingen betrekken. 'Trek je Plan' is een realisatie binnen het project 'Give us a Goal', een samenwerkingsverband van Plan België vzw met

JIM, Vliegwerk en de Vlaamse Scholierenkoepel en gesubsidieerd door de Vlaamse Overheid.

De spelers moeten als dorpsleider van een fictief dorp in Benin proberen de Millenniumdoelstellingen te halen door projecten op te zetten in hun dorp, zoals het opleiden van leerkrachten, een campagne tegen geweld op kinderen, de bestrijding van kinderhandel, enzovoort. Spelers worden ook uitgedaagd om eigen projecten uit te werken en hun kritische mening te geven over de Millenniumdoelstellingen.

Het online spel is gebaseerd op de concrete levensomstandigheden van jongeren in het Zuiden via een samenwerking met een jongerengroep in het West-Afrikaanse Benin. Via meerdere online contacten en een ervaringsreis in de paasvakantie 2010 hebben de jongeren van de Plan Youth Board persoonlijke getuigenissen, interessante opinies en beeldmateriaal uit Benin verzameld die de basis vormden voor de uitwerking van het spel.

Het internetspel is een leuke en eigentijdse aanvulling om te werken aan Millenniumdoelstellingen in school -of klaverblad . Het stimuleert jongeren om zelf na te denken en sluit naadloos aan bij lesmaterialen over de MDG's ontwikkeld door verschillende gespecialiseerde organisaties.

In het addendum bij deze uitgave is een overzicht van educatieve materialen die kunnen gebruikt worden om het spel voor te bereiden.

Werken aan MDG's stimuleert de handelingsbekwaamheid van jongeren

Werken in de school aan de Millenniumdoelstellingen situeert zich dan in de context omgeving en duurzame ontwikkeling. Ook hier geldt dat andere contexten van belang zijn om de complexiteit van het thema te begrijpen.

Vooraf de politiek-juridische, socio-economische en socioculturele contexten maken het plaatje compleet. Dit inzicht is trouwens één van de belangrijkste conclusies van het verslag van het Wereld Commissie voor Milieu en Ontwikkeling, ingesteld door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties in 1983. Het verslag, 'Our Common Future' , wordt veelal 'Brundtland- rapport' genoemd naar de voorzitter van de commissie en toenmalig premier van Noorwegen.

Aan de slag gaan met de Millenniumdoelstellingen lijkt dan op het eerste zicht een ingewikkelde en allesomvattende opdracht. Kun je jongeren mee laten denken aan oplossingen voor ingewikkelde problemen die plaatsvinden op een wereldschaal?

Het antwoord is geen eenvoudig ja of neen.

Eenzijds worden jongeren via de media bijna dagelijks geconfronteerd met nieuws over milieuproblemen en armoede. Het ligt voor de hand dat deze problemen op school worden besproken. Anderzijds kan je van Onderwijs niet verwachten dat ze duurzaamheidvraagstukken oplost. Je kunt wel verwachten dat opvoeding jongeren kansen biedt tot zelfontplooiing. Met andere woorden dat onderwijs jongeren handelsbekwaam maakt om samen met anderen naar oplossingen te zoeken.

Van belang is dan dat een leerproces over 'duurzame ontwikkeling' niet voorschrijft welke keuzes en welke oplossingen er moeten worden gemaakt. Wel dat ze jongeren kunnen leren om na te denken over oplossingen voor de problemen van nu en morgen.

Wereldwijd groeit de consensus dat opvoeding in dit proces een essentiële rol vervult. De periode 2005-2014 werd daarom door de Verenigde Naties uitgeroepen tot Decennium van Educatie voor Duurzame Ontwikkeling. Ter concretisering hiervan stelde UNESCO een internationaal implementatieschema op met het doel om de belangrijkste principes van duurzame ontwikkeling te integreren in alle aspecten van de opvoeding. Naast dit uitvoeringsplan stelde de UNECE (United Nations Economic Commission for Europe) een Regionale Strategie voor EDO voor (Vilnius-strategie).

België was medeondertekenaar van dit protocol.

Door aan de slag te gaan met het internetspel 'Trek je plan' worden meerdere basisvaardigheden getraind.

De volgende vaardigheden komen uitdrukkelijk aan bod:

- creativiteit in de zin van ondernemend en innoverend, soepel en inventief;
- empathie in de zin van inlevingsvermogen;
- exploreren in de zin van actief aftasten van handelingsmogelijkheden;
- kritisch denken in de zin van onderscheidingsvermogen;
- open en constructieve houding in de zin van het toetsen van de eigen mening over maatschappelijke gebeurtenissen en trends aan verschillende standpunten;
- respect in de zin van verdraagzaamheid, ethische denken en handelen, verbondenheid met de eigen leefwereld en de ruimere samenlevingscontext, verantwoordelijkheid;
- zorgzaamheid in de zin van zorgverlenend als inter-persoonlijke, interculturele, sociale en civiele vaardigheid.

De leercontexten

Omgeving en duurzame ontwikkeling

- De leerlingen herkennen in duurzaamheidvraagstukken de verwevenheid tussen economische, sociale en ecologische aspecten en herkennen de invloed van techniek en beleid.
- De leerlingen zoeken naar mogelijkheden om zelf duurzaam gebruik te maken van ruimte, grondstoffen, goederen, energie en vervoermiddelen.
- De leerlingen zoeken naar duurzame oplossingen om de lokale en globale leefomgeving te verbeteren.

Sociorelationele ontwikkeling

De leerlingen bespreken opvattingen over medische, psychische en sociale aspecten van samenlevingsvormen, veilig vrijen, gezinsplanning, zwangerschap en zwangerschapsafbreking.

Politiek-juridische samenleving

- De leerlingen geven aan hoe ze kunnen deelnemen aan besluitvorming in en opbouw aan de samenleving.
- De leerlingen tonen het belang aan van internationale organisaties en instellingen.
- De leerlingen geven voorbeelden die duidelijk maken hoe de mondialisering voordelen, problemen en conflicten inhoudt.

Socio-economische samenleving

- De leerlingen leggen met voorbeelden uit hoe welvaart wordt gecreëerd en hoe een overheid inkomsten verwerft en aanwendt.
- De leerlingen toetsen de eigen opvatting aan de verschillende opvattingen over welzijn en verdeling van de welvaart.
- De leerlingen zetten zich in voor de verbetering van het welzijn en de welvaart in de wereld.
- De leerlingen geven kenmerken, mogelijke oorzaken en gevolgen van armoede aan.

Socioculturele samenleving

De leerlingen illustreren het belang van sociale samenhang en solidariteit.

Wegwijzer

Regionaal Informatiecentrum van de Verenigde Naties

Het Regionaal Informatiecentrum van de Verenigde Naties (UNRIC) werd op 1 januari 2004 in Brussel geopend. Het mandaat van UNRIC bestrijkt West-Europa en UNRIC verspreidt informatie en documentatie aan landen in deze regio. UNRIC biedt haar diensten aan de gehele samenleving aan en zet gezamenlijke projecten en activiteiten op met belangrijke partners zoals ministeries, media, NGO's, onderwijsinstellingen en plaatselijke autoriteiten. UNRIC verstrekt ook algemeen informatiemateriaal, zoals belangrijke VN-rapporten en -documenten, persdossiers, posters, informatiebulletins en brochures.

De voor het publiek toegankelijke bibliotheek van UNRIC beschikt over een collectie VN-documenten en VN-publicaties in het Engels, Frans en Spaans, alsook over informatiemateriaal in andere West-Europese talen. UNRIC behandelt tevens alle aanvragen voor informatie per telefoon, e-mail of post.

De gemeenschappelijke UNRIC website is operationeel in de 13 talen van de regio: Deens, Duits, Engels, Fins, Frans, Grieks, IJslands, Italiaans, Nederlands, Noors, Portugees, Spaans en Zweeds. Elke taalsite geeft informatie over de meest belangrijke VN-gerelateerde gebeurtenissen, activiteiten en vieringen, alsook over UNRIC en VN-programma's in de regio.

UNRIC is tevens verbindingsbureau met de instellingen van de Europese Unie voor informatieactiviteiten.

Contactgegevens

Wetstraat 155, Blok C2, 7de Verdieping
1040 Brussel
e-mail: info@unric.org
tel 02-788 8484
Fax 02-788 8485
www.unric.org

Materialen

MODEL UNITED NATIONS

- Het Vredescentrum van de provincie en stad Antwerpen begeleidt scholen die een MUN willen opzetten.
www.vredescetrum.be
- Cyberschoolbus
Deze uitstekende educatieve website van de VN biedt een wegwijzer aan hoe je zelf in de school aan de slag kan om een MUN op te zetten.
<http://cyberschoolbus.un.org/modelun/over.html>
- De Nederlandse Vereniging voor de Verenigde Naties heeft op haar website een leidraad ter beschikking van leraren die zelf een MUN willen organiseren.
<http://www.nvvn.nl/nl/nvvn/site/over-de-nvvn/model-united-nations>

MILLENNIUMDOELSTELLINGEN

Verenigde Naties

☐ Cyberschoolbus

<http://www.un.org/cyberschoolbus/mdgs/flash/index.asp>

Uitstekende educatieve site met uitgebreide info en lesmaterialen over de VN. Ook de Millenniumdoelstellingen komen aan bod, per doelstelling. Video's met bekende artiesten, voorbeelden/facts en "get involved", handelingsperspectieven.

☐ UN Summit on the Millennium Development Goals 20 – 22 September 2010

<http://www.un.org/en/mdg/summit2010>

☐ Millennium Development Goals website

<http://www.un.org/millenniumgoals>

Deze website geeft alle informatie over de Millennium Doelstellingen. De website is beschikbaar in de zes officiële talen van de VN waaronder Frans en Engels. Op deze site kan u terecht voor o.m. de volgende info:

- achtergrond bij het Millennium Project van de VN;

- links naar websites van Partners van de VN die werken aan MDG's;
- jaarlijkse en regionale rapporten over de MDG's;
- statistische data over de MDG's;
- artikels en persoverzichten met betrekking tot de MDG's.

☐ **Millennium Development Goals, website voor jongeren**

<http://www.un.org/millenniumgoals/youth.shtml>

☐ **End poverty by 2015 – Millennium Campaign**

<http://www.endpoverty2015.org>

Deze website geeft informatie over de MDG's op landelijk niveau.

☐ **Millennium Development Goals Indicators**

The official UN Site for the Millennium Indicators

<http://mdgs.un.org/unsd/mdg/Default.aspx>

Deze website geeft de officiële data, definities, methodes en bronnen voor meer dan 60 indicatoren die de vooruitgang van de MDG's meten. De data en analyses zijn het resultaat van het werk van de IAEG (Inter-agency and Expert Group) en het geheel wordt gecoördineerd door de statistische afdeling van de Verenigde Naties.

☐ **MDG Monitor – Tracking the Millennium Development Goals**

<http://www.mdgmonitor.org>

De MDG Monitor levert informatie om de MDG's te evalueren zowel op globaal als op landelijk niveau. De website richt zich naar beleidsmakers, studenten, journalisten en iedereen die interesse heeft om de vooruitgang van de MDG's te onderzoeken.

☐ **“Partnership for Development”**

<http://www.un.org/wcm/content/site/chronicle/lang/en/home/archive/issues2008/partnershipfordevelopment>

Bevat bijdragen van diverse auteurs over de MDG's

☐ **“The MDGs – Are we on track?”**

<http://www.un.org/wcm/content/site/chronicle/lang/en/home/archive/issues2007/themdgwareweontrack>

DGOS (Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking)

Millenniumcampagne – mobiele tentoonstelling

1. *Affiches* per doelstelling
http://www.dgci.be/documents/nl/millenniumcampagne/affiche_NL_LR.pdfv
2. *Tv-spot*
http://www.dgci.be/documents/nl/millenniumcampagne/tvspot_brug_solidariteit.mpg
3. *DGOS ondersteunt www.deadline2015.be*
 Wie precies wil weten of de wereld op weg is om de acht Millennium Ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties te realiseren, kan voortaan naar de site www.deadline2015.be van IPS Vlaanderen. Slagen we erin tegen 2015 de armoede te halveren en elk kind naar de lagere school te laten gaan? Is er al een vaccin tegen malaria? Op die vragen biedt deze site antwoorden.
4. *Folder*
http://www.dgci.be/documents/nl/millenniumcampagne/brochure_millenniumontwikkelingsdoelstellingen.pdf
5. *REPORTAGE 2015 – de andere kant van de wereld*
 Dit is een 6 weken durende reportage op jimtv (steun van DGOS) over de Millenniumdoelstellingen. Drie landen (uganda, ecuador en vietnam) worden opgezocht. Ze starten met vastgeroeste clichés om deze dan te doorbreken. Het gaat vooral over hoe jonge mensen het heft in eigen handen nemen.
 Teaser op you tube: <http://www.youtube.com/watch?v=9NRvcaaJBlk>

Plan België

Gedurende het schooljaar 2009-2010 werkten de jongeren van de Plan Youth Board het internetspel 'Trek je Plan' uit. Hiermee willen ze Vlaamse jongeren tussen 14 en 18 jaar op een interactieve en ludieke manier bij de Millenniumdoelstellingen betrekken.

De spelers moeten als dorpsleider van een fictief dorp in Benin proberen de Millenniumdoelstellingen te halen door projecten op te zetten in hun dorp,

zoals het opleiden van leerkrachten, een campagne tegen geweld op kinderen, de bestrijding van kinderhandel, enzovoort. Spelers worden ook uitgedaagd om eigen projecten uit te werken en hun kritische mening te geven over de Millenniumdoelstellingen.

www.trekjeplan.be

Karrewiet – Ketnet – REPORTAGE

(cd met reportage te vinden bij 11.11.11)

Karolien trok voor Karrewiet en 11.11.11 naar het noorden van Togo, in Afrika. Zij ging kijken hoe het er zit met de *Millenniumdoelstellingen*.

http://karrewiet.ketnet.be/ketnet/subsites/karrewiet/html/dossier/11_11_11_togo/millennium.html

De Togo-reportages: vijf reportages in Karrewiet gaan telkens over een andere Millenniumdoelstelling.

- Alle kinderen op de wereld volgen basisonderwijs
Families op het platteland moeten meestal kiezen wie van de kinderen naar school kan en wie niet. Er is namelijk geen geld om alle kinderen uit het gezin school te laten lopen. Karolien vergezelt één van de jongens uit zo'n gezin naar school.
- Gelijke onderwijskansen voor jongens en meisjes
Het meisje uit hetzelfde gezin mag niet naar school en moet thuisblijven. Dat is courant in Togo, meisjes blijven thuis. Zij werken op het veld, moeten waterhalen, wassen of de dieren hoeden ... Karolien helpt het meisje bij de was en werkt mee op het veld.
- Toegang tot veilig drinkwater
Vandaag een reportage over de soms moeilijke toegang tot proper en veilig drinkwater, zeker in een droog land als Togo. Als er voldoende waterputten worden gebouwd, dan hoeven vrouwen en kinderen niet meer zo ver te lopen naar de rivier. Karolien probeert ook eens te wandelen met een kom water op het hoofd ...
- Minder honger in de wereld
Vandaag zien we Karolien op een Afrikaanse markt, bij tomatenverkopers die hun beklag doen over uit Europa ingevoerde tomatenpuree. Dat veroorzaakt een gevoelig inkomstenverlies bij de lokale boeren die zo honger lijden. Karolien verkoopt mee tomaten op de markt.
- Toegang tot gezondheidszorg
Vandaag heeft Karrewiet een reportage over een gezin waarvan de jongere broer in het ziekenhuis ligt. In Afrikaanse ziekenhuizen krijg je geen eten, de familie moet zelf voor het voedsel van de zieke zorgen, en zelfs koken

in buurt van het ziekenhuis. Karolien helpt het zusje en de mama terwijl ze voor hem koken.

MillenniumTENToonstelling – West-Vlaanderen

De tentoonstelling bestaat uit 9 tenten van 2,5 bij 2,5 meter. *Eén tent geeft een algemene inleiding op de Millenniumdoelstellingen; in de acht andere tenten wordt elke doelstelling op een toffe manier belicht.* In elke tent staat een stoel op de bezoeker te wachten. Niet om op te gaan zitten, maar om iets mee te doen. Elke stoel confronteert de bezoeker op een interactieve manier met de realiteit achter de Millenniumdoelstellingen.

Noord-Zuidgroepen, scholen, socio-culturele verenigingen kunnen met deze tentoonstelling aan de slag tijdens evenementen, info-avonden, ...

De MillenniumTENToonstelling werd aangevuld met een nieuw actueel luik. Na tien jaar Millenniumdoelstellingen en nog vijf jaar te gaan tot 2015, willen we een eerste balans opmaken. Vier gloednieuwe sokkels geven op een overzichtelijke manier een tussenstand. Nieuwe werkbladen voor de scholen en evenementen en een nieuwe basistent maken de MillenniumTENToonstelling nog gebruiksvriendelijker.

<http://www.west-vlaanderen.be/kwaliteit/Welzijn/pnzc/Pages/millenniumTENToonstelling.aspx>

Stad Brugge – Sport en ontwikkelingssamenwerking

<http://www.scorenvoor2015.be/>

Word je in 2010 ook geprikkeld door het WK Voetbal?

Gebruik deze voetbalkriebels om Millenniumdoelen te scoren en zet armoede in de wereld buitenspel! Doe mee met Scoren voor 2015 en breng zo als speler of toeschouwer de Millenniumdoelen onder de aandacht.

Hoe?

Via de kalender kan je dribbelen in diverse sportieve, culturele en educatieve activiteiten: Millenniumvoetbalmatch – concert Sioen meets Soweto – Millennium Fata Morgana – Zuid-Afrikaanse dansinitiatie – Millenniumfeest – Voetbal op reis – Millenniumlespakketten – MO*-debat – ...

Doelstelling – Oost-Vlaanderen – Vredeshuis Gent

Doelgroep: 11-16 jarigen – 3de graad basisonderwijs, 1ste en 2de graad middelbaar onderwijs; BLO & BUSO (aangepast), jeugdwerk, etc.

Aantal deelnemers: van 8 tot 24

Duur: 90 minuten

Prijs: gratis activiteit

Waar: de activiteit gaat door in het Vredeshuis (in een prachtig, indrukwekkend decor)

Tip: voor het *vijfde leerjaar* past de activiteit beter bij het einde van het schooljaar.

Voor de *derde graad* middelbaar, *hogere* onderwijs en *volwassenen* kan een aangepaste versie aangevraagd worden.

Inschrijving: telefonisch: 09/233.42.95

☐ Beschrijving

‘Doelstelling’ betekent een onderdompeling in de wereld van de *Verenigde Naties* – niet de bureaucratische wereld in New York, maar in het leven van kinderen overal in de wereld. Kinderen voor wie het realiseren van de Millenniumdoelstellingen vaak van levensbelang is, om te zien dat een verhoogde solidariteit met kinderen uit het Zuiden het realiseren van de *Millenniumdoelstellingen* kan bespoedigen. De deelnemers worden door de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties opgeroepen om werk te maken van de Millenniumdoelstellingen. Ze ontdekken oorzaken van wantoestanden en vinden zelf mogelijke oplossingen.

☐ Aanbod vorming voor leerkrachten/begeleiders

Bij inschrijving wordt er info verstrekt omtrent de activiteit en wordt er gepeild naar de verwachtingen van de deelnemende groep. De leerkrachten/begeleiders kunnen vrijblijvend gebruik maken van een degelijk uitgewerkt *naverwerkingsboekje*. Dit boekje wordt dus zowel tijdens de activiteit als later op school gebruikt.

☐ Pedagogische fiche

‘Doelstelling’ wordt door één educatieve kracht van het Vredeshuis begeleid.

De deelnemers worden (multimediaal) geïnformeerd over het wat en waarom van de Verenigde Naties en van de Millenniumdoelstellingen. De deelnemers worden in 8 groepjes verdeeld en bezoeken om beurt evenveel kokers. Elke koker behandelt één Millenniumdoelstelling. Nadien vertellen de deelnemers via een vraag-antwoord methodiek aan de Secretaris-Generaal en aan elkaar wat ze hebben gezien in de kokers, of m.a.w. wat de Millenniumdoelstellingen zijn, wat nodig is om ze te bereiken en hoe ze hiertoe zélf hun steentje kunnen bijdragen.

Documentaire reeks (50 min per deel)

6-delige internationale serie documentaires die op indringende wijze laat zien wat het betekent om arm te zijn. De afleveringen belichten ieder een aspect van armoede. Te veel mensen denken dat armoede uitsluitend gebrek aan geld is. Een dollar per dag laat zien dat armoede veeleer een gebrek aan kansen en mogelijkheden is, noodzakelijk voor een lang en gezond leven; voor een redelijke levensstandaard, voor vrijheid, waardigheid en zelfrespect.

http://www.bevrijdingsfilms.be/a-f/een_dollar_per_dag.htm

Titels:

- Bombay Jungle
- De prijs van katoen
- De sterkste schakel
- De tunnel en andere leugens
- Het nieuwe zilver
- Made in China

Studio Globo: educatie secundair onderwijs

❑ Kermiskramen

Kermiskramen geïnspireerd op de Millenniumdoelstellingen: met o.a. een kop van jut over gelijke rechten voor mannen en vrouwen, een schietkraam tegen malariamuggen, een nagelblok voor meer en betere ontwikkelingssamenwerking en – splinternieuw – een spookslop voor betere huisvesting.

Dit alles wordt opgefleurd met een soundscape en de Mister/Mistress of MDG's op stelten.

De animatie is een laagdrempelig model: wie zin heeft doet mee. De kermis preekt ook de jongste leerlingen van het secundair onderwijs aan. Een ideale

aanvullende activiteit tijdens de middagpauze of als sfeerscheppende ondersteuning van een mondiale dag.

Info & reservatie: Studio Globo | werking secundair onderwijs

❑ Lessenreeks

Deze lessenreeks biedt *een aantal kant-en-klare lessen* om zelf aan de slag te gaan met de Millenniumdoelstellingen. Aan de hand van een videomontage en (inter-)actieve werkvormen maken de leerlingen kennis met de Millenniumdoelstellingen (MDG's) en hun stand van zaken. Er wordt *ingezoomd op de 8ste doelstelling 'wereldwijd bondgenootschap'* en de verschillende strategieën en actoren in het verwezenlijken van de MDG's. Daarnaast wordt er kritisch stilgestaan bij de plus- en minpunten van de MDG's en welke rol de leerlingen zelf kunnen opnemen.

Het lespakket is de niet-begeleide versie van de workshop 'De Millenniumdoelstellingen, stof tot nadenken.'

❑ Workshop

'De Millenniumdoelstellingen, stof tot nadenken'

Introductie op de Millenniumdoelstellingen

Armoede halveren tegen 2015. Het klonk goed in 2000. Ondertussen zijn we halweg en is het tijd voor reflectie. Volgens de Verenigde Naties is de vooruitgang onvoldoende, maar is het bereiken van de Millenniumdoelstellingen (MDG's) toch nog mogelijk. Tijd voor een doorstart!

In de workshop krijgen leerlingen een antwoord op volgende vragen: Wat zijn de Millenniumdoelstellingen? Wat is de huidige stand van zaken? Wat moet er gebeuren om de doelstellingen te halen? Wie speelt hierin een rol?

Bedoeling is om de Millenniumdoelstellingen blijvend in de kijker te zetten. Jongeren worden geënthousiasmeerd voor de grootste campagne rond ontwikkelingssamenwerking ooit!

- Het programma is afzonderlijk te boeken, maar speelt in op de gezamenlijke campagne '2015, de tijd loopt!'.
- Het programma is ook een onderdeel van het Europees project 'MDG'15'.

NCDO Millenniumdoelen atlas

De Millenniumdoelen atlas geeft info over de doelen en laat zien hoe de lan-

den ervoor staan. Bekijk de bijzondere en interactieve wereldkaarten op <http://www.millenniumdoelen.nl/atlas/index.php> of de scholenatlas: www.millenniumdoelen.nl/schoolatlas

De organisatie NCDO betreft mensen in Nederland bij Internationale samenwerking en ondersteunt hen met informatie, subsidie en adviezen. De Millenniumdoelen zijn de leidraad voor alle activiteiten.
<http://www.ncdo.nl/>

CMO – Centrum voor mondiaal onderwijs Nederland

❑ Armoede. Per jaar beter

Na meer dan 25 jaar onderhandelen en redetwisten heeft de wereld 8 doelstellingen die door alle leden van de Verenigde Naties, de Wereldbank en de Wereldhandelorganisatie worden onderschreven: de Millenniumdoelstellingen. De wereld moet er in 2015 een stuk beter voorstaan dan in het vergelijkingsjaar 1990. Deze lesbrief gaat over de Millenniumdoelstellingen die werden geformuleerd over armoede. Deze kunnen als volgt samengevat worden als volgt. Het aantal mensen dat in extreme armoede leeft is in 2015 de helft van het aantal in 1990. Dat geldt ook voor het aantal mensen dat honger heeft. Zal het lukken om deze doelstellingen te behalen? Dat kunnen leerlingen onderzoeken door 4 landen te bekijken (Suriname, India, Marokko en Oeganda). De leerlingen moeten de informatie bestuderen die ze vinden in de werkbladen en op de website en vervolgens hun conclusies trekken voor deze vier landen

Doelgroep: 12 tot 16 jaar

Info: www.cmo.nl

❑ Millennium+5 top

‘Per expresse’ heeft de bedoeling jongeren een beter zicht te geven op het wereldnieuws. Nieuwsfeiten worden in een context geplaatst en er worden verbanden gelegd tussen het dagelijks leven van de jongeren hier en de gebeurtenissen elders op de wereld. Men probeert in te pikken op actuele gebeurtenissen en wereldvraagstukken. Deze aflevering gaat over de Millennium+5 top van september 2005. Wat is er sinds de aanneming van de Millenniumverklaring in 2000 al bereikt? Zijn we op de goede weg en gaan we de Millenniumdoelen halen? Of liggen we niet op schema en zijn extra inspan-

ningen nodig? Duidelijke informatie en lessuggesties rond de Millenniumdoelstellingen. Op de site van cmo worden trouwens de Millenniumdoelen constant opgevolgd in de rubriek 'PerJaarBeter'

Doelgroep: 9-16 jaar

www.cmo.nl

Ministry for foreign affairs of Finland – UN's millennium goals

Algemene pagina over Millenniumdoelstellingen

<http://www.vuosituhattavoitteet.fi/>

Pdf-document 'handleiding leerkracht' om te werken rond de Millenniumdoelstellingen in de klas aan de hand van posters per doelstelling.

http://www.vuosituhattavoitteet.fi/materiaalit/VuosituhatOpeOpas_eng.pdf

11.11.11: educatief materiaal

❑ Interactief parcours "Millenniumdoolhof"

Dit parcours laat de deelnemers op een speelse manier kennismaken met de Millenniumdoelstellingen. Het parcours is opgevat als een soort doolhof waar je niet zomaar eventjes rustig door wandelt. De 8 verschillende doelstellingen staan namelijk opgesteld in de doolhof met allerlei korte en kleine opdrachten, beeldfragmenten, muziek en confronterende boodschappen. Op de achtergrond hoor je heel duidelijk het zenuwslopend getik van de tijd die loopt. Reken maar dat je van dat alles eventjes het Noorden kwijt raakt! Dit is een 'doehetzelf'-pakket met handleiding.

Doelgroep: vanaf 14 jaar

Duur: 60 min.

Prijs: 1 week: € 50, 2 weken: € 100, 3 weken en meer: € 150 – Waarborg € 100 (subsidies mogelijk via Kleur Bekennen)

Aantal deelnemers: max. 30 deelnemers of één klas

Praktisch: ruim lokaal

Ontlenen: uitleen@11.be

Meer info: www.11.be/educatie, doorklikken naar 'tentoonstellingen'.

❑ Workshop Armoede op het spel. De Millenniumdoelstellingen

Armoede en honger halveren, kindersterfte verminderen, gezondheid van moeders verbeteren, ... Wie maakte deze beloften en zullen we ze halen tegen 2015? Of zijn deze doelen louter mooie dromen?

Acht groepjes gaan zich verdiepen en worden expert in één van de acht Millenniumdoelstellingen. Zij moeten ervoor zorgen dat België en de 190 overige landen zich aan de belofte houden, want belofte maakt schuld. Daarom gaan ze op weg naar een bijeenkomst van de regeringsleiders in New York. Slechts 1 groepje zal de bijeenkomst op tijd kunnen bereiken om daar aan het woord te komen. Het komt er dus op aan om de juiste stukjes weg te verdienen. Maar er zijn hindernissen onderweg ... en de tijd loopt!

Doelgroep: jongeren vanaf 16 jaar – 3de graad secundair onderwijs

Duur: 100 minuten

Prijs: € 90 + vervoersonkosten € 0,30/km (subsidies mogelijk via Kleur Bekennen)

Aantal deelnemers: maximum 25 deelnemers

Praktisch: ruim lokaal met televisie en dvd-speler

Reservatie: via 11.11.11 Jongeren

❑ DVD Prikbord 2015

Deze DVD dateert van de campagne van 11.11.11 in 2005, maar is toch nog heel actueel. Nic Balthazar loodst ons langs alle acht doelstellingen aan de hand van een prikbord met veel beeld- en cijfermateriaal. Een kritische beschouwing schuwt hij niet.

Voor: jongeren vanaf 16 jaar

Duur: 20 minuten

Prijs: €8

11.11.11: informatie over Millenniumdoelstellingen

☐ Dossier Millenniumdoelstellingen 2010. De wereld in verwachting

http://www.11.be/component/docman/doc_download/874-dossier-millenniumdoelstellingen-2010

☐ Wacht mee campagne van 2015 Dee Tijd Loopt

<http://www.wachtmee.be/>

☐ The Millennium Development Goals Report 2010

<http://www.un.org/millenniumgoals/pdf/MDG%20Report%202010%20En%20r15%20-low%20res%2020100615%20-.pdf>

☐ Informatiebronnen over millenniumdoelstellingen on line verzameld

<http://sites.google.com/a/11.be/campagne-mdg-s/>

Media

<http://millenniumdoelen.videoalbum.nl/>
(filmpjes rond de Millenniumdoelstellingen – Nederland)

<http://tv-brussel.vgc.be/Peru.html>
(Hasta Peru 2015 – documentairereeks – TVBrussel)

<http://www.festivalmillenium.org/>
(september 2009 – documentairefestival rond MDG's – Brussel)

www.jim.be
(3 afleveringen 'De andere kant van de wereld', specifiek rond Millenniumdoelstellingen)

<http://www.109ausud.be/>
(Franstalige filmpjes + info over de Millenniumdoelstellingen)

<http://mdgspot.be/>

Literatuur rond Millenniumdoelstellingen

www.millenniumdoelen.nl

(met atlas rond de Millenniumdoelstellingen)

www.wordbank.org

(Global Monitoring Report 2009)

www.mdgmonitor.org

<http://www.mdg-gateway.org/MDG-Blog/>

<http://www.mdgafrica.org/>

<http://devdata.worldbank.org/atlas-mdg/>

(een interessante MDG-atlas van de Wereldbank)

<http://www.dgos.be/nl/millenniumcampagne/index.html>

(o.a. Wat doet België?)

<http://nl.wikipedia.org/wiki/Millenniumdoelen>

<http://www2.cmo.nl/pjb/>

<http://www.2015ikloopmee.be/>

<http://www.minbuza.nl/nl/themas,armoedebestrijding/millennium-ontwikkelingsdoelen>

<http://www.een.nl/>

www.millenniumcampaign.org

www.detijddloopt.be

<http://sites.google.com/a/11.be/campagne-mdg-s/home/achtergrond-mdg-s>

www.ncdo.nl

(Nationale Commissie voor Internationale samenwerking en duurzame ontwikkeling met ondermeer Millenniumdoelenatlas)

www.un.org/millenniumgoals

www.millenniumvillages.org

www.millenniumpromise.org

www.deadline2015.be

(ISP Vlaanderen)

www.developmentgoals.org

Vragenlijst van jongeren aan jongeren

Met dank aan de jongeren van PLAN YOUTH BOARD

☐ Over de Millenniumdoelen

Ken jij de Millenniumdoelen?

Ben je geïnteresseerd in de Millenniumdoelen?

Heb je op school al eens rond de Millenniumdoelen gewerkt?

Denk jij dat de Millenniumdoelen gehaald kunnen worden tegen 2015?

Vind jij ontwikkelingshulp belangrijk?

Geloof jij in het nut van NGO's die projecten opzetten in ontwikkelingslanden?

☐ Over hun eigen rol in armoedebestrijding

Denk je dat je zelf een rol kan spelen in het halen van de Millenniumdoelen?

Heb jij al eens geld gegeven aan een organisatie die armoede bestrijdt in België of in ontwikkelingslanden?

Heb jij al eens een petitie ondertekend die te maken had met armoedebestrijding?

Vind jij het belangrijk dat je kleding en gsm op een eerlijke manier is gemaakt?

Koop je soms eten in de wereldwinkel of met een 'Fairtrade'-label?

Ben je al eens op reis geweest naar een ontwikkelingsland of zou je dit willen doen?

Heb je je als vrijwilliger al eens actief ingezet in de strijd tegen armoede of zou je dit willen doen?

☐ Over armoede in België

Hoeveel mensen leven in België onder de armoedegrens?

Vind jij onderwijs eerder een recht of een verplichting?

Vind jij dat vrouwen in België minder kansen hebben dan mannen?

Denk jij dat er nog een taboe rust op aids in België?

Vind jij dat racistische moppen moeten kunnen?

Vind jij dat voorbehoedsmiddelen in België makkelijk verkrijgbaar zijn voor jongeren?

De Vereniging voor de Verenigde Naties heeft tot doel de beginselen van de VN te verspreiden en de bevolking bewust te maken van de noodzaak van internationale samenwerking.

De VVN beoogt in Vlaanderen een betere kennis van en een beter begrip voor de werking en doelstellingen van de VN bij te brengen. Als niet-gouvernementele organisatie volgt de VVN eveneens de Belgische inbreng en de mogelijke rol van Vlaanderen binnen de VN.

De VVN wil op een objectieve, kritische en constructieve manier het debat rond internationale samenwerking en de rol van de wereldorganisatie hierbij kan spelen, voeden.

De werkgroep onderwijs van de Vereniging van de Verenigde Naties bouwt rond deze algemene doelstellingen een werking op door:

- *het opnemen van een schakelfunctie tussen onderwijs en Verenigde Naties;*
- *een infopunt te zijn voor onderwijs)thema's gerelateerd met Verenigde Naties;*
- *het ontwikkelen van materialen gerelateerd met Verenigde Naties (VN);*
- *het verspreiden van de relevante informatie.*

Verantwoordelijke uitgever en zetel

Prof. Dr. Frank Maes, voorzitter VVN
Vakgroep Internationaal Publiekrecht
Universiteitstraat 6
9000 Gent
tel + 32 9 264 68 97
fax + 32 9 264 69 89

Werkgroep Onderwijs

Dirk Timmermans, voorzitter
email: timmermans.dirk@telenet.be
tel: +32 475 75 10 01

Wereldbeeld

Tijdschrift van de Vereniging voor de Verenigde Naties (5 nrs. per jaar)
Piet Willems, hoofdredacteur
email: Piet.Willems@UGent.be

VVN – Secretariaat

Jaana Micheli, secretaris VVN
Email: info@vvn.be
+32 9 264 97 60

Aanwezig dinsdag t.e.m. donderdag. Kantooruren.